

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

XXXIII. leto • 2023

1

Kazalo

3	Uvodnik
4	Duhovni pogledi
9	Papež Frančišek Frančiškovim
11	Svetopisemske ikone
13	Luč svete Klare
14	Pogovor
19	Brezmadežna
20	Biseri molitve
22	Frančiškov svetni red
24	Med minoriti
27	Utrinki iz Assisija
32	Otroci med nami
33	Reportaža
35	Utrip življenja
36	Iz Frančiškovih revij
37	Razvedrilo z Gospodom
38	Obvestila

Ne vem, kakšna natančno bodo nebesa. Vem pa, da nas Bog, ko bomo umrli in prišli predenj, da nas bo sodil, ne bo vprašal: »Koliko dobrih del si naredil v življenju?« ampak raje: »Koliko ljubezni si vložil v to, kar si delal?« (Mati Terezija)

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

Nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami in BREZMADEŽNA.

Izhaja štirikrat letno.

Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj

Uredniški odbor: Janja Ahčin, Doroteja Emeršič, p. Martin Gašparič, p. Igor Salmič, p. Andrej M. Sotler, p. Slavko Stermšek, p. Janez Šamperl

Glavna urednica: Doroteja Emeršič

Odgovorni urednik: p. Milan Kos, provincialni minister

Tehnični urednik: p. Matei Senteš

Fotografije: Ubald Trnkoczy, Benjamin Verdenik, Helena Rebek, Doroteja Emeršič, arhiv

Fotografija na naslovnici: Benjamin Verdenik

Lektorica: Barbara Rodošek

Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana

Tisk: Tiskarna Povše

Naslov uredništva: Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

Elektronska pošta: doroteja.emersic@gmail.com

Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

ISSN 1854-7990

»... da bodo videli vaša dobra dela ...«

(Mt 5,16)

Te dni tečemo zadnjo etapo postnega časa, v katerem smo bili z več strani izzvani in povabljeni, naj naš post postane dar za druge, tako ali drugače potrebne pomoči. Trudili smo se, vsak po svoje, vsak po svojih močeh in razumevanju, da bi bili molitev in post, miloščina in dobra dela meni in drugemu v blagor. Veroučenci in drugi so ob povabilu Karitas v postnem času barvali drevo dobrih del ... Delati dobro pa ne sme biti samo postna vaja, ampak mora postati, biti in ostati naš način življenja. Tako naraven, kakor sta dihanje in spanje. To pa ne pomeni, da bomo vsako dejanje slikali in delili, objavili v spletnih medijih, ampak v duhu evangelija – »naj ne ve levica, kaj dela desnica«. Podoba takega, pogosto tihega in "skritega" služenja je poslanstvo redovnih bratov, ki za razliko od bratov duhovnikov niso vedno v prvi vrsti pri oltarju, prižnici, življenju samostanske skupnosti, ampak postavljeni nekoliko v ozadje s svojo skrbjo pripomorejo, da je marsikaj postorjeno, pripravljeno ...

Ob površnem spremljanju Jezusovih izrekov v evangeliju se nam morda zazdi, da je Jezus šaljivec ali pa da samega sebe ne posluša, ko enkrat trdi tako, drugič drugače. V dveh zaporednih poglavjih Matejevega evangelija nas najprej vabi, »naj tako živimo, da se vidijo naša dobra dela« (Mt 5,16), kmalu zatem pa trdi, »naj dobra dela in miloščino delimo na skrivnem« (Mt 6,4). Morda zato ne vemo: naj se ponašamo okoli, ko delamo dobro, ali naj delamo na skrivnem?

Ne, Jezus ni šaljivec, ampak misli sila resno. Vabi nas le, naj vzgib za dobra dela ne bo naša slava, ampak naj bo razlog posnemanje Očeta, ki

je dobrota, mi pa njegove podobe v svetu. Kakor je namreč Oče v Sinu in Sin v Očetu, tako smo tudi mi v Očetu in Oče v nas, kar se vidi v našem življenju. Podobno tudi drevo daje dober in bogat sad, če stoji na pravem mestu in so njegove korenine močno povezane z zemljo, iz katere črpajo hranljive snovi za rast. Tako se moramo tudi mi postaviti na »pravo mesto« in biti močno zakoreninjeni

v Bogu, da bomo lahko dajali bogat sad dobrih del.

Ob sklepu posta vam želim obilno žetev in močno ozelenelo drevo dobrih del ter da bi vaša dela tudi v drugih pognala »nov cvet bolj veselo ko rože, kádar mine zima huda, in spet pomlad razklada svoje čuda, razsipa po drevesih cvetje belo,« kot pravi naš poet.

p. Andrej Sotler

Ob 800-letnici Frančiškovega Potrjenega vodila – 1. del

p. Igor Salmič

Uvod

Ob 800-letnici Potrjenega vodila (1223), ki ga je Frančišek Asiški s pomočjo sodelavcev napisal za svoje brate, je primerno, da se ob njem malo pomudimo. V mislih nimamo podrobne analize besedila, temveč bolj zgodovinsko pot, ki je pripeljala do njega. Gre namreč za besedilo, ki je sad dolgoletnega razmišljanja in življenjskega procesa, ki je v nekaj letih iz male skupine bratov okrog Frančiška Asiškega pripeljal do nepregledne množice manjših bratov. Pogledali bomo pomembnejše etape tega procesa, ki so imele za posledico nekaj pravil oz. vodil za življenje, od prvega leta 1209 pa vse do omenjenega Potrjenega vodila leta 1223.

1. Prvo vodilo iz leta 1209

O začetku Frančiškovega spreobrnjenja, ko je »zapustil svet« (FOp 3), lahko govorimo od leta 1205 dalje. Ne gre za točno določen trenutek, temveč za večletno pot od jaza k Bogu, od čiščenja samega sebe do popolnega oblikovanja po Jezusu Kristusu.

Po nekaj letih iskanja so se mu pridružili prvi somišljeniki. Aprila 1208 sta kot prva k Frančišku pristopila Bernard Kvintavalski in Peter Katani, kmalu zatem pa še Egidij.

Frančišek je šele takrat, ko je bil obkrožen s prvimi brati, odkril, kaj želi Bog od njega. To pomeni, da je bil zanj najprimernejši kraj za razločevanje Božje volje ravno bratstvo.

Ko je prva skupina dosegla število apostolov, se je Frančišek skupaj z brati odpravil k papežu Inocencu III. v Rim. To naj bi se zgodilo v letu 1209. Frančišek je čutil nujnost po internem pravilu, ki bi po potrditvi s strani Cerkve začrtalo način življenja prvega bratstva. V Oporoki nam Frančišek zatrjuje, da je dal na kratko in preprosto zapisati prvoten »način življenja« (*forma vitae* oz. *propositum vitae*) in da ga je gospod papež Inocenc III. tudi potrdil (prim. FOp 15).

Frančišek ni želel biti prihuljeni pritepenec, ki bi kot številni tedanji krivoverci pohajal okrog, kritiziral Cerkev ter učil »po svoje«. Želel je biti brat med brati, predvsem pa blizu najbolj oddaljenim in zvest materi Cerkvi. Božja previdnost je omogočila srečanje med najmočnejšim srednjeveškim papežem in zadnjim med zadnjimi, Inocencem in Frančiškom. Nekateri viri navajajo, da je šlo vse kot po maslu. Papež Inocenc III. naj bi v Frančišku takoj prepoznal nekoga, ki bi lahko v Cerkev prinesel nekaj svežega vetra. Drugi viri pa pri tej avanturi

poudarjajo tudi težave, dvom in nejevero, zaradi česar je papež šele po večkratnem srečanju s skupino dal ustno dovoljenje za način življenja, ki ga je predstavil Frančišek. Samo po sebi se postavlja vprašanje, zakaj je Inocenc III. podal le ustni pristanek. Nimamo gotovega odgovora, a morda se je želel prepričati, ali bodo Frančiškovi bratje res živeli na način, kot je bil opisan v kratkem vodilu. Mogoče se nam danes zdi, da je imel papež premalo zaupanja, a v luči tedanjega časa, ko je mrgolelo duhovnih gibanj levo in desno, je ta papeževa previdnost zaznamovana tudi z naklonjenostjo do Frančiška in njegovih bratov.

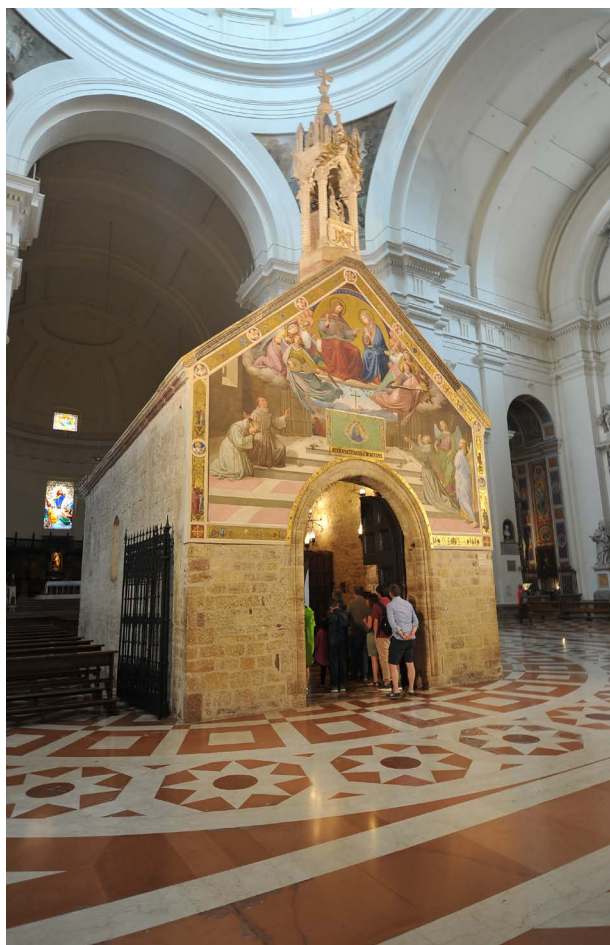
Besedilo omenjenega pravila za življenje se ni ohranilo do danes, a predvidevamo, da je obsegalo nekaj tistega, kar se je kasneje steklo v Nepotrjeno vodilo iz leta 1221. Po vsej verjetnosti je vsebovalo naslednje sklope: 1. programsko besedilo iz Matejevega evangelija (Mt 10,7–13), ki ga je Frančišek skupaj z brati bral v Porcijunkuli in ki je vsebovalo *poslanstvo apostolov* (1 Čel 9); 2. besedilo »hoje za Kristusom«, ki so ju prebrali v cerkvi sv. Nikolaja (Mt 19,21 in Lk 9,3; 2 Čel 10), ter 3. obljubo Frančiškove pokorščine papežu in pokorščine bratov Frančišku (Neznani Peružan 7). V ozadju omenjenega pravila zaznamo

Frančiškovo izkušnjo Boga ob srečanju z gobavcem, ki je bilo odločilnega pomena za nadaljnji proces.

2. Od prvega vodila (1209) do Nepotrjenega vodila (1221)

Kmalu po vrnitvi iz večnega mesta smo priča številčnemu 'boomu'. Iz prvega bratstva se je v nekaj letih razvil pravi red, znan pod imenom red manjših bratov. Prvotno skupino so večinoma sestavljali laiki, ki so živeli z zelo malo predpisi. Okoliščine so se nato spremenile in naenkrat je ob Frančišku nastala množica ljudi z izobraženimi kleriki (tudi profesorji z najuglednejših evropskih univerz), ki je potrebovala natančnejše predpise za 'normalno' delovanje. Ta proces ni bil lahek, tudi za Frančiška ne, saj si ni predstavljal take rasti.

Ne moremo z gotovostjo trditi, koliko časa je pravilo iz leta 1209 ohranilo prvotno obliko. Zagotovo pa sta kasnejši vodili iz leta 1221 in 1223 morali upoštevati razvoj dogodkov na ravni reda in vesoljne Cerkve. Enega od ključnih zunanjih dogodkov v tem smislu je predstavljala IV. lateranski koncil leta 1215. Omenjeni cerkveni zbor velja za najpomembnejši srednjeveški koncil, ki je v Cerkvi vpeljal veliko novosti. Za Frančiška in njegove brate bi koncil na prvi pogled lahko predstavljal nevarnost, saj je v svojih dekretih zaradi velike zmede pri rojevanju številnih novonastalih gibanj prepovedal ustanavljanje novih redovnih skupnosti ter novih redovnih pravil oz.

vodil. Ali je to pomenilo razvoj ali zastoj Frančiškovega bratstva? Sprva bi pomislili na odklonilen odnos s strani Cerkve, a bolj natančno branje koncilskega določila, ki je za novonastale redovne skupnosti uporabilo besedo *religio* in ne *ordo* (slednji izraz se je uporabil za starejše redove, kot so bili benediktinci in regularni kanoniki), nam odstira dejstvo, da je Cerkev med vrsticami že priznala obstoječe novejšje redove (*religio*), medtem ko je hkrati prepovedala ustanavljanje novih. V skupino obstoječih novejših redov lahko prištejemo tudi Frančiškovo bratstvo, čeprav ga koncil ni poimensko navedel. Asiški ubožec je s svojimi brati torej prišel skozi šivanino uho koncilskega rigoroznega določila. Ob tem ne smemo pozabiti, da je imelo pri tem odločilen pomen omenjeno ustno dovoljenje papeža Inocenca III. ob prvem Frančiškovem vodilu iz leta 1209. Zato so tudi kasnejša vodila, čeprav so nastala po koncilski prepovedi novih pravil, lahko dobila papežev blagoslov.

Koncil pa je na kasnejši Frančiškovi vodili iz leta 1221 in 1223 vplival tudi z nekaterimi vsebinskimi poudarki, predvsem kar se tiče navodil o načinu pridiganja, obveznosti obhajanja kapituljev, varovanju pravega nauka ter navodil za spoved in obhajilo. Vse to bomo našli tudi v Nepotrjenem vodilu iz leta 1221.

Za vsebino redovnega pravila pa je bil odločilen tudi razvoj znotraj Frančiškovega reda. Eno od pomembnejših prelomnic je gotovo predstavljalo leto 1217. Veliko stvari se je spremenilo, Frančišek ni poznal več vseh bratov, ki so vstopili v red. Odločil se je sklicati veliko srečanje vseh sobratov, znano pod imenom generalni kapitelj.

Na tem zborovanju omenjenega leta so se odločili, da se skupnosti razdelijo po t. i. provincah z lastnimi provinci-alnimi ministri. Tako se je rodilo prvih 12 oz. 13 provinc na italijanskem ozemlju, hkrati pa so sprejeli odredbo o širitvi reda tudi onstran Alp. Tako veliko bratstvo je zdaj potrebovalo bolj natančna navodila za delovanje in besedilo iz leta 1209 ni več zmoglo odgovoriti na vsa aktualna vprašanja.

Lokalni predstojniki so Frančiška po eni strani iskreno ljubili, po drugi pa se z njim niso vedno strinjali glede načina vodenja reda in delovanja. Čutili so potrebo po večji organiziranosti na nekaterih področjih, npr. vzgoje, priprave za pridigarsko dejavnost ipd. To je pri Frančišku sprožilo veliko osebno krizo in leta 1219 se je odpravil na Vzhod. S tega njegovega potovanja je najbolj znano srečanje s sultanom Al-Malik al-Kāmilom v Damietti in kratko bivanje v Sveti deželi. Vodstvo reda je bilo prepuščeno dvema vikarjema (Mateju iz Narnija in Gregoriju iz Neaplja), ki sta vpeljevala pravila po načinu življenja starih meniških redov (tišina, klavzura, natančno določene molitvene ure, klerikalizacija reda ...). Frančišku je bilo sporočeno, kaj se dogaja, tako da se je moral že naslednje leto (1220) vrniti, da bi preprečil razkol. Dokončno se je odpovedal vodstvu reda in na to mesto imenoval enega svojih prvih tovarišev, Petra Katanija. Kljub temu da se je Frančišek umaknil in obljubil pokorščino predstojnikom, pa je bil njegov glas še kako slišan na generalnem kapitlju leta 1221, ko se je sprejelo Nepotrjeno vodilo. A o tem več v naslednji številki.

Frančišek ni želel biti prihuljeni pritepenec,
ki bi kot številni tedanji krivoverci
pohajal okrog, kritiziral Cerkev ter učil
»po svoje«. Želel je biti brat med brati,
predvsem pa blizu najbolj oddaljenim in
zvest materi Cerkvi. Božja previdnost je
omogočila srečanje med najmogočnejšim
srednjeveškim papežem in zadnjim med
zadnjimi, Inocencem in Frančiškom.

Še enkrat in kljub vsemu upanje

p. Martin Kmetec, izmirski nadškof

na asirsko kulturno območje, pozneje pa tudi med Armence. Vzhodni patriarhati asirskega izvora se še danes imenujejo po Antiohiji; in sicer naziv antiohijskega patriarha uporablja pet cerkva: ena vzhodna pravoslavna (Asirska pravoslavna cerkev), tri vzhodne katoliške (Maronitska, Asirska katoliška in Melkitska grškokatoliška cerkev) in ena vzhodna pravoslavna (Antiohijska grška pravoslavna cerkev).

Žive cerkvene skupnosti, ki so še ostale v Antiohiji, so pravoslavna, katoliška in protestantska. Vse tri

Razdalja med Iskenderunom in Izmirjem je 1026 kilometrov. Ko sem se vrnil z dolge poti iz Iskenderuna, kjer sem obiskal potresno območje, sem imel občutek, kakor da sem bil na romanju, saj sem pot prevozil v tišini in molitvi. To, kar me je gnalo, da bi šel tja, je zavest, da pripadamo eni družini in da nas nepopisna tragedija, v kateri je izgubilo življenje na tisoče ljudi, veže v globoki bivanjski zavesti, v zavedanju o usodni izpostavljenosti vsakega človeškega življenja. Tam sem obiskal porušeno katedralo, kjer sem pred leti živel in jo oskrboval kot član redovne skupnosti.

Pogovarjal sem se s p. Antuanom, jezuitom, ki zdaj tam duhovno oskrbuje vse, ki so se zatekli pod oboke cerkvenega prostora; nekateri od njih spijo v šotorih. Pred nekaj tedni je izgubil očeta, ki je zelo trpel zaradi bolezni; zdaj pa še ta udarec: doživetje potresa. Ob pogledu na ruševine katedrale se mi misel vrača nazaj in sprašujem se: Koliko trpljenja bo še potrebnega, da bi obstali in preživeli?

Porušenih je enajst mest na jugovzhodu Turčije, na stotine ljudi je ostalo brez domov, praktično brez vsega. Obiskal sem Antiohijo, predvsem staro mesto, ki je na poseben način vezano na našo krščansko zgodovino, saj je bila tam ustanovljena prva krščanska skupnost po Jeruzalemski. Tam so tiste, ki so se zbirali v Jezusovem imenu, prvič imenovali z imenom kristjani. To mesto je kraj, od koder se je potem krščanstvo širilo v poganski helenični svet po eni strani; po drugi strani pa na vzhod,

njihove cerkve so popolnoma porušene, tudi sinagoga, ki je izgubila svojega rabina, ki je umrl s svojo ženo. Neizmerno veliko življenj je pokopanih pod ruševinami; kakšno je bilo njihovo umiranje, si lahko samo predstavljamo.

S sestrami redovnicami smo obiskali porušene kraje v starem mestu, kjer bi lahko rekli, da ni ostal kamen na kamnu. To me je v marsičem spominjalo na porušeni Bejrut. Vtisi so zares nedopovedljivi in vse, kar sem mogel, je izrekat molitev za pokoj umrlih, katerih telesa so bila še marsikje pod ruševinami, na nas, živeče, pa sem klical Božje usmiljenje in odpuščanje. V prvi knjigi Žalostink (1,1–2) beremo besedilo o porušnem Jeruzalemu:

»Kako opustošeno leži mesto, nekdanj polno ljudstva! Kakor vdova je postalo nekdanj velikan med narodi. Nekdanj knežinja nad pokrajinami je postala tlačanka. Bridko se joka ponoči, solze ji tekó po licih.« Te besede so najpreprostejši opis prazne Antiohije; v mesto prihajajo kamioni in bagri, da odstranjujejo ruševine. Tudi velik del blokov novega mesta se je sesul kot hiša iz kart.

Ferid ima ženo, ki je na dializi, ostali so živi, a brez vsega. Sprašuje me: »Ali nas Bog na ta način kaznuje?« Ne poznamo odgovora ... Na tisoče vprašanj, na katera ni odgovorov. V tem postnem času je edini odgovor naša postna spokornost in spreobrnjenje.

Pa vendar, kje iskati odgovor? Ljudje, kristjani in muslimani, so brez besed dali odgovor na to vprašanje: edini odgovor je resnična človeška ljubezen. Ljubezen, ki nima nobene primesi sebičnosti in prilaščanja, ampak je izraz zastonskega služenja in solidarnosti. V prvih jutranjih urah po potresu, ko je bila še tema, so se ljudje, ki so bili v dežju in mrazu pred porušenimi stavbami, iz katerih so prihajali kriki in vzdihovanje, z golimi rokami lotili razkopavanja ruševin, da bi prišli do zasutih oseb, ki so jih klicali po imenu.

Prvo, kar sem našel v Iskenderunu, je nepopisna zagnanost članov krščanske skupnosti v okviru Karitasa in vseh, ki so čutili, da morajo v teh trenutkih stopiti skupaj. Ljudje iz celega mesta prihajajo po hrano, najosnovnejše higienske pripomočke, po obleke ali pač tisto, kar je najpotrebnejše za življenje v tem prehodnem času.

Prvi, ki so prišli na pomoč, so bili španski vojaki, ki so se z ladjami nahajali v bližini: pluli so proti Izraelu in mnogi od njih so bili kot romarji namenjeni na Jezusov grob. Spremenili so načrt in poslali ladjo s skupino vojakov, ki so pomagali, kolikor se je dalo. Katoliški skupnosti so pustili veliko zalogo hrane, pa tudi ves denar, ki so ga imeli s seboj.

Vse skupnosti naše škofije so zbirale pomoč in denar, s katerim smo lahko kupili najosnovnejše in poslali pomoč. Vso finančno pomoč od drugod namenimo za nakup osnovnih potrebščin in jih pošiljamo s kamionom v prizadete kraje. Imamo katehuma, ki mu je ime Batuhan in se pripravlja na krst. On je s svojim bratom organiziral dva kamiona prve pomoči, pa tudi sam je kmalu po potresu odšel tja in pomagal reševati z ostalimi reševalci.

Iz ljubezni smo rojeni, samo v ljubezni je mogoče preživeti, samo ljubezen je odgovor na skrivnost neizmerne teme, ki včasih zaobjame naša srca, naše mišljenje in hromi naše korake. »Samo ljubezen ustvarja,« pravi sveti Maksimilijan Kolbe, ki je dokazal z darom svojega življenja, da je ljubezen edini smisel in edina vsebina tukajšnjega in onstranskega, večnega bivanja.

Obiskal sem tudi drugo krščansko oazo v Mersinu, kjer sem našel čudovito skupnost preživelih, ki živijo po vzoru prve jeruzalemske skupnosti; pijejo na tleh v kapucinskem samostanu sv. Antona, ustvarili so si določen dnevni red z molitvijo, obroki in programom za vsako starost, tudi na otroke so mislili. Skrbijo za onemogle v posteljah, med skromnimi pogovori po tihem kujejo sanje o prihodnosti. Upanje. Živeti iz upanja, tudi če v očeh zavalovi nemir preživetih ur teme in strahu v prostorih podrlih stavb, iz katerih so se rešili. Vsi živimo iz upanja.

Vsako jutro, ko se zbudimo, bi si morali ponoviti molitev iz otroštva in si vtisniti v srce njeno temeljno resnico: »Tebe ljubim, Stvarnik moj, ki si ohranil me nocoj ...«

Zahvaljujem se Slovenski karitas, ki je z dobrosrčnostjo slovenskih ljudi pomagala Karitas Turčija, da bo mogla še naprej skrbeti za brezdomce. Hvala Jani in slovenskim skavtom za poslane šotore, iskrena hvala za solidarnost v molitvi in za povezanost vsem, ki na kakršenkoli način pomagata naši Cerkvi v Turčiji. To pomeni, da smo ena družina, ena Cerkev. Ta edinstvena povezanost v Kristusu naj bo še naprej zakrament odrešenja za vse človeštvo.

Delati, poslušati, govoriti

p. Milan Kos

Papež Frančišek je v homiliji junija 2015 poudaril, da ljudje vedo, »kdaj nek duhovnik, škof, katehet, kristjan živi s tako doslednostjo, ki mu daje avtoriteto. Jezus svoje učence posvari pred lažnimi preroki,« je spomnil sveti oče in razložil, kako razlikovati, »kje so resnični preroki in kje lažni preroki; kje so resnični pridigarji evangelija in kje so tisti, ki pridigajo evangelij, ki ni evangelij.« Poudaril je, da nam pri tem pomagajo tri ključne besede: govoriti, delati in poslušati. Papež Frančišek je spomnil predvsem na Jezusovo svarilo: »Ne pojde v nebeško kraljestvo vsak, ki mi pravi: 'Gospod, Gospod'.« »Ti govorijo, delajo, vendar pa jim manjka neka druga drža, ki pa je prav osnova, temelj govorjenja, delovanja: manjka jim poslušanje. Zato Jezus nadaljuje: 'Kdor posluša te moje besede in jih uresničuje': dvojica govoriti – delati ni dovolj ... preslepi nas, mnogokrat nas preslepi. In Jezus spremeni ter pravi: dvojica je druga, poslušati in delati, uresničevati. Vsak, ki posluša te moje besede in jih uresničuje, je podoben pametnemu možu, ki je postavil svojo hišo na skalo.«

»Nasprotno pa,« je nadaljeval sveti oče, »kdor posluša besede, vendar jih ne vzame za svoje, pusti, da gredo mimo, oziroma jih ne uresničuje, bo kot tisti, ki gradi na pesku. In vemo, kakšna je posledica. Ko Jezus opozarja ljudi, naj se varujejo pred lažnimi preroki, jim reče: 'Po njihovih sadovih jih boste spoznali.' To je njihova drža: veliko besed, govorijo, delajo čudeže, delajo velike stvari, vendar pa nimajo srca, odprtega za poslušanje Božje besede; bojijo se tišine Božje besede in ti so, lažni kristjani, lažni pastirji'. Res je, delajo dobre stvari, vendar pa jim manjka skala.«

Pri tem je sveti oče poudaril, da gre za »skalo Božje ljubezni, skalo Božje besede, brez katere ne morejo prerokovati, ne morejo zidati: pretvarjajo se, saj se na koncu vse poruši. Ti so lažni pastirji, posvetni pastirji, pastirji ali kristjani, ki preveč govorijo, ki se bojijo tišine, mogoče preveč delajo. Vendar pa niso sposobni, da bi delali iz poslušanja, delajo na podlagi tega, kar govorijo, delajo iz sebe, ne iz Boga.«

»Zapomnimo si te tri besede, ki so znamenje: delati, poslušati, govoriti. Tisti, ki zgolj govori in dela, ni pravi

prerok, ni pravi kristjan; na koncu bo vse propadlo, ker ni na skali Božje ljubezni, ni trden kot skala. Tisti, ki zna poslušati in na podlagi poslušanja tudi dela, v moči besede drugega, ne svoje, ostane trden.« Papež Frančišek je dodal, da je taka oseba ponižna, se ne zdi pomembna, ter poudaril, da je tudi v Cerkvi veliko takih ljudi: velikih škofov, duhovnikov, koliko velikih vernikov, ki znajo poslušati in na podlagi poslušanja delati!

Pri tem je spomnil na zgled matere Terezije, ki »ni govorila in je znala v tišini poslušati« ter je tudi mnogo naredila. »Nista propadla ne ona ne njeno delo. Veliki znajo poslušati in delajo na podlagi poslušanja, ker sta njihovo zaupanje in njihova moč na skali ljubezni Jezusa Kristusa.«

Sv. Frančišek Asiški je v Nepotrjenem vodilu zapisal: »Vsi bratje naj si vneto prizadevajo za zaposlenost s čim dobrim, kajti pisano je: ‚Vedno delaj kaj dobrega, da te hudobni duh najde zaposlenega,‘ in spet: ‚Brezdelje je sovražnik duše.‘ Zato morajo Božji služabniki vedno vztrajno moliti ali kaj dobrega delati.«

Iz zapisanega lahko sklenemo to razmišljanje z naslednjimi mislimi: z zglednim življenjem, opravljanjem dobrih del najbolje pričamo za Boga. Lahko pa bi tudi obrnili trditve: vsakdo, ki opravlja dobra dela, oznanja Boga, saj dobrot in dejanja ljubezni kažejo na Kristusa in na njegovo božanstvo, ker »je Bog ljubezen« (1 Jn 4,8). V molitvi vedno znova prosimo Gospoda, da bi mogli svoja dobra dela opravljati v povezanosti z njim in tako pričati o njegovi dobroti, ki še posebej izstopa v velikem tednu ter velikonočni skrivnosti.

Poznaš ta Glas,
Glas ljubezni
krvavih solz,
Glas žalosti
Žene in Matere,
Glas usmiljenja
Očeta in Sina,
Glas križa,
ko smrtna bolečina
prebada sveto Telo,
roke, noge, srce.

Poznaš ta Glas,
Glas Križanega,
ki te opominja,
da bo ostal križ ob križu
s trpečim, s Križanim
do sodnega dne.

Poznaš ta Glas,
Glas vina in kruha
zadnje večerje:
»To je moje Telo,
ki se daje za vas,
to delajte v moj spomin!«

Poznaš ta Glas,
Glas Vstalega,
ki odpira skalni grob srca,
ki vstopa med prestrašene
in maloverne in jim pravi:
»Mir vam bodi!«

Stanka Mihelič

»Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16)

Matjaž Celarc

Iz tega odnosa izhaja vsako delovanje, ki je kot odsev in razodevanje Boga. Razmišljanje o delih vabi k poglobitvi razumevanja svetopisemskega pomena pravičnosti, našega življenja in odnosa z Bogom.

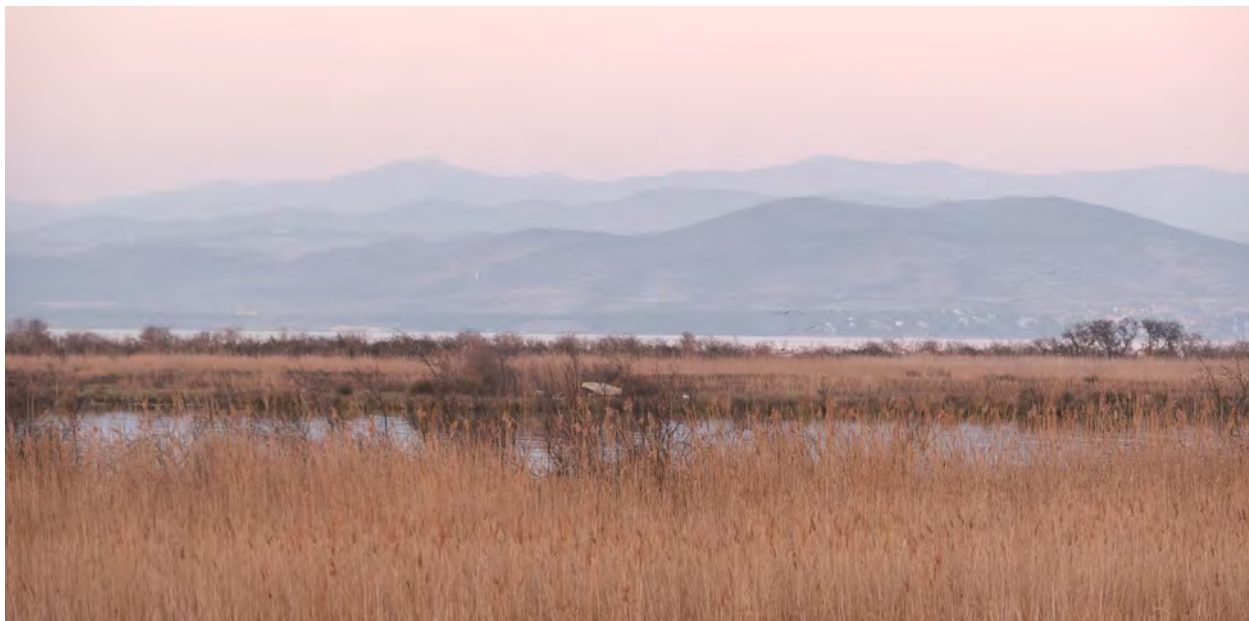
Pravičnost kot odnos z Bogom

Sveto pismo s pravičnostjo v prvi vrsti zaznamuje odnos z Bogom, ki prinaša blagoslov in življenje v odnosu z drugimi ljudmi. Pravični prepoznava Božjo voljo in vstopa v odnos z Bogom preko izpolnjevanja postave (Ps 1,1–6). Bog je prvi, ki kliče v odnos, obljublja blagoslov in korak za korakom usmerja človeka, da bi preko postave napredoval v pravičnosti. Kronološko gledano *obljuba* blagoslova predhaja dar postave, saj Gospod Abrahamu obljubi blagoslov (1 Mz 12,2). Obljubi sledi *obreza* kot zunanje znamenje zaveze (1 Mz 17,10), ki končno obvezuje k sprejemanju in izpolnjevanju *postave*, desetih zapovedi, ki jih Bog po Mojzesu izroči ljudstvu na poti v deželo obljube (2 Mz 20,1–17).

Pri razumevanju pravičnosti postave in pravičnosti vere, ki zaznamujeta človekove odnose, je smiselno napraviti odmik od evangelista Mateja k apostolu Pavlu. Slednji, apostol narodov, nam namreč pomaga razumeti večplastnost pomenov postave in pravičnosti. Tako na eni strani postava pomeni celoto izročila, izraženo v Svetem pismu stare zaveze kot znamenje Božje zvestobe in

»Obleka naredi človeka,« pravi mo, a vendar si človek nadene obleko v skladu s tem, kako razume svojo osebnost, ki jo ta obleka zgolj predstavlja svetu. Na podoben način človekova dela potrjujejo ali pa rušijo njegovo samorazumevanje. Temu razmisleku Jezusov govor na gori smiselno sooča učenca nebeškega kraljestva z deli, ki naj bi to identiteto razodevala tudi drugim. Tako je identiteta učenca nebeškega kraljestva predstavljena v uvodnem delu z blagri (5,3–16), v osrednjem delu tega govora z molitvijo očenaša (6,5–15) in na koncu v odnosu do skrbnega nebeškega Očeta (6,25–34; 7,7–11).

pravičnosti, na drugi strani pa postava zaznamuje ozek nabor zapovedi in prepovedi, ki naj bi se jih držali Judje, da bi samostojno dosegli pravičnost (Rim 3,21). Ravno v tem oziru Pavel razlikuje med pravičnostjo, ki izhaja iz del, in pravičnostjo, ki izhaja iz vere. V prvem pomenu Pavel sledi ozkemu pojmovanju pravičnosti postave. Pravični je človek, ki sledi zahtevam in delom postave ter tako poskuša priti do opravičenja in si prislužiti odnos z Bogom. Pavel pokaže na nesmiselnost te logike, saj odnos ni stvar zaslužnja in morda celo obratno, neizpolnjevanje postave prinaša kazen in prekletstvo (prim. 5 Mz 27,26; Gal 3,10). V drugem primeru pa Pavel kaže na vero kot odnos zaupanja v delovanje Božje pravičnosti, ki razrešuje prekletstvo nepostavnosti (prim. 5 Mz 21,23; Gal 3,13) in opravičuje vsakega, ki veruje v Jezusa, ki je orodje sprave (Rim 3,22–26).

Večja pravičnost kot dar Boga

V to dinamiko Božje pravičnosti, Boga, ki stopa k človeku in ga dviguje k sebi, vstopa Matejev evangelij, ko že na začetku nakazuje uresničitev Božjih obljub, da bo Bog bival med svojim ljudstvom (prim. Iz 7,14; Mt 1,22–23). Nadalje je v okviru govora na gori kot temelj identitete učenca nebeškega kraljestva postavljeno Božje delovanje kot izhodišče vsakršne pravičnosti. Prvi blagor se odmakne od človeškega prizadevanja, samozadostnega napuha in prevzetnosti k drži duhovne predanosti in zaupanja Bogu. Jezus sam potrjuje novo logiko, ko spregovori o novi pravičnosti, ki ni nova na način, da bi prenehala veljavnost postave in prerokov, temveč na način dopolnitve, kar pomeni priznanje Boga. Priznati Boga pa ne pomeni izpolnjevati predpisov človeškega izročila iz strahu pred Bogom, temveč nasprotno, zaradi zaupanja Bogu, ki človeka spremlja in zanj skrbi kot dobri Oče. Človek, ki živi večjo pravičnost, gleda onkraj predpisov, saj svoje življenje motri preko odnosa z Bogom. Bog pa se ne ustavlja pri zunanosti, temveč vidi

na skrivnem in se ozira na človekovo srce (prim. 1 Sam 16,7; Mt 6,4). Ravno zato Jezus učence povabi k razumevanju ne le predpisov, temveč dinamike krivičnosti, ki se poraja v srcu. Tako denimo je dejanje uboja dokončen izraz jeze in sovraštva, ki se kujeta v srcu in imata za svoj cilj uničenje odnosa z Bogom in človekom. Jezus povabi, da bi človek svoje odnose živel enovito in celostno. Merilo človekovega življenja in medsebojnih odnosov ni več neka izravnalna ali povračilna pravičnost, kot npr. »oko za oko, zob za zob«, temveč odnos z Očetom, spoznanje Očetovega bistva in ravnanja, ki skrbi za pravične in krivične. Učenec nebeškega kraljestva izkuša ljubezen Očeta, ki je popoln, integriran in celosten, zato je povabljen, da to popolnost udejanji tudi sam.

Slaviti Boga in oblikovati skupnost

Spoznanje Božje pravičnosti, prepoznavanje njegovega delovanja v svetu se kaže v slavljenju kot načinu, da damo Bogu težo in pomen v življenju (2 Mz 15,1–9). Pri tem pa ne gre zgolj za podelitev svoje izkušnje, temveč odkritje, kako Bog deluje v življenju drugih ljudi (Iz 42,10).

Slaviti Gospoda pomeni razkriti Božje delovanje (Lk 2,20; 23,47) in ceno svojega odrešenja (1 Kor 12,26). Evangelist Matej, ki ta izraz uporablja le na tem mestu (Mt 5,16), na ta način na eni strani poudari pomen iskrenega in hvaležnega odnosa z Bogom, kar zaznamuje tudi Jezusa (11,25), in na drugi strani pomen skupnosti, v kateri se vera izrazi preko konkretnih dobrih del (Jak 2,26), kar odseva polnost življenja ljubezni pri Bogu (Rim 10,10).

Kakor je obleka odraz človeka, tako so tudi dela odraz njegovega dožemanja sebe. Jezusov govor na gori poveže delovanje s temeljno identiteto učencev nebeškega kraljestva kot Božjih sinov in hčera. Ta odnos vzbuja veselje, še več, omogoča delovanje. Dobra dela so sadovi kvalitetnega drevesa (7,15–23) ter odsev dobre in ljubezni nebeškega Očeta.

Luč dobrote v skritosti

Sestra klarisa

Kakor je res, da »dober glas seže v deveto vas«, tako se tudi glas o dobrih delih hitro in skorajda sam od sebe širi in razsvetljuje svet okoli nas. Vendar pa – kaj sploh človek lahko naredi dobrega? Dober je samo Bog, vse pa, kar ima človek dobrega in kar naredi, je Božji dar. Velika Božja milost je tudi to, da me je On poklical na pot za seboj, v klavzurni samostan, da smem biti ob Njem dneve in noči ter vse delati samo Njemu v čast in slavo. Sestre imamo ta privilegij, da se nam ni treba vsak dan spraševati, kaj je Božja volja; le-ta se kaže po dnevnem redu, Vodilu, predstojnikih. Ali ni to milost? Ali ni to velik Božji dar? V svetu je ob raznovrstnih poklicih težje najti takšno umirjenost; v odprtosti Božjim navdihom pa je vse mogoče.

Že od otroštva sem imela v sebi nekakšno nagnjenje k temu, da bi delala nekaj koristnega, dobra dela. Da bi bolje izkoristila in zapolnila čas igre, sem šivala oblekice za punčke. Ta »dobra dela« so bila v korist samo

igračkam. Pozneje sem začela »na veliko« plesti puloverje za člane družine in se lotila šivanja; s tem se je nekoliko razširil krog »koristnikov«. Ob odločanju za življenjski poklic sem hotela najti nekaj, kar me bo veselilo, kar bo koristno in bo po Božji volji. Pristala sem na fakulteti za matematiko. Toda Gospod je posegel vmes. Po enoletnem iskanju mi je jasno pokazal, da želi, da postanem klarisa. Takoj sem sprejela Njegovo povabilo, čeprav sem se nekoliko bala, da bo tam zame preveč molitve, ker bi rada »delala kaj koristnega«. Bog pa mi je vedno bolj dajal razumeti, da je najbolj koristno, kar lahko naredim za druge, prav to, da zanje molim. Molitev je resnično dobro delo, ki koristi vsem, čeprav se tega morda marsikdo niti ne zaveda.

Neka klarisa, ki je umrla v sluhu svetosti v samostanu v Bologni, je zapisala: »Blažena tista, ki se bo urila v pokorščini in bo prostovoljno podredila svoje življenje predstojnicam, kajti ves tisti čas bo dobro uporabljen in zaslužen za večno življenje.« Ne samo zanj, tudi za vse druge. Kar naredimo v skladu z Božjo voljo, je najbolj rodovitno, je kakor lučka, ki sveti v temi. Sveta Koleta naroča: »Prosim vas in vam naročam, da se iz ljubezni do Gospoda nikoli ne branite preprostih opravil in del dobrote, ampak jih za skupno ali posebno korist opravljajte skrbno in vdano.«

Sestro Marijo presvete Trojice je Gospod Jezus prosil, naj mu dá drobceno zrno svojih prizadevanj: »Če mi ničesar ne daš, ne morem izkazovati dobrote, ki sem zanj prepustil pobudo tebi. Ne izgubljal nobenega trenutka, nobene priložnosti, ko mi moreš kaj žrtvovati. Moja milost te niti za trenutek ne zapusti; sprejemaj jo.« Kajti, »najbolj požrtvovalna ni tista, ki naredi največ vidnega dela, temveč tista, ki opravlja čim več skritega dela: najvažnejše ni delo, ki ga naredite vi, marveč delo, ki mi ga prepuščate.«

Kadar smo v posvečujoči milosti, notranje povezani z Jezusom, z Marijo, lahko naredimo največ dobrih del. Ena sprejeta milost kliče drugo, eno dobro delo daje moč za drugega. Če smo zvesti v malem in sprejmemo svoj vsakdanji križ, četudi je kdaj težko in ni ničesar videti, nastaja čudovito lepa vezenina; življenje postaja umirjeno in urejeno, med nami se širita dobrota in toplota. Lahko se skupaj veselimo Božjih darov, drobnih uspehov, cvetočega vrta, jesenskega pobiranja sadov ... in hvalimo Najvišjega.

Dopustimo torej Bogu, da bo deloval v vsakem izmed nas, da bomo skupaj z dobrimi deli, naj bodo še tako neznamna in nepomembna, svet naredili lepši, svetlejši in bolj Božji.

Ko mi je Gospod dal brate

Pogovarjal se je p. Janez Šamperl

Gotovo ste se že srečali z redovniki, ki ne mašujejo, ne spovedujejo, ne pridigajo ... na romanjih v Assisiju, na različnih srečanjih ali v župnijah. Oblečeni so v črn habit kot vsi drugi bratje, patri. In kot vsi drugi, ali pa še bolj, so veseli, radostni, preprosti in blizu ljudem. Kaj torej delajo v samostanu, če niso duhovniki, nosijo pa redovno obleko, prepasano z belo vrvico, cingulumom, na katerem so trije vozli, ki predstavljajo tri zaobljube: ubožstvo, čistost in pokorščino?

Prav z zaobljubami, ki jih naredi vsak brat duhovnik ali neduhovnik, se bratje popolnoma posvetijo Bogu, postanejo polnopravni bratje skupnosti z enakimi pravicami in dolžnostmi.

Pa vendar sta poklicanost in življenje redovnega brata, še posebej v današnjem času, specifična, morda bi celo lahko rekli – privilegirana. Nekateri redovni bratje v minoritskem redu opravljajo tudi najbolj odgovorne službe, drugi zopet bolj vsakdanje in preproste, a nič manj pomembne. Nekaj vprašanj o življenju redovnega brata smo zastavili br. Robertu Horvatu in br. Jožetu Strojnu.

Naš veliki brat modernega časa sv. Maksimilijan Kolbe je dejal: »Vsak ima svojo pot ...« Bi nam, prosim, predstavila temeljne mejnike svoje življenjske poti?

Brat Jože: Rojen sem na obrobju našega glavnega mesta v župniji Device Marije v Polju. Skupaj s starši, sestro in staro mamo smo živeli v bloku. Bili smo delavska družina. Starša sta bila zaposlena, zato je z ljubeznijo za naju skrbela babica ter naju tudi uvajala v svet duhovnosti in molitve. Naslednji temelj vere mi je postavila

Pogovor z bratoma Jožetom Strojnom in Robijem Horvatom

»Ko mi je Gospod dal brate ...« je vzkliknil sv. Frančišek ob svojem spominu na prve brate, večino ma svoje mladostne tovariše, ki so se mu pridružili v Rivotortu, kjer so na herojski način zaživeli bratsko življenje. Frančišek ni vzkliknil: »Ko mi je Gospod dal duhovnike, spovednike ...« Prvi duhovnik Silvester se jim je pridružil šele kasneje. Tudi sv. Frančišek ni bil duhovnik – bil je diakon in je pri sv. maši lahko bral evangelij, rad je tudi pridigal ...

pri njih. Odprla so se vrata v svet redovništva.

Oba sta omenila poklicanost v redovništvo kot enega temeljnih mejnikov. Nam lahko povesta kaj več o svoji poklicanosti in odgovoru na Božji klic ter vstopu k bratom minoritom?

Brat Jože: V svoji rojstni župniji sem se že zgodaj priključil ministrantom in tako sem lahko od blizu opazoval življenje naših duhovnikov. Z nekaterimi kaplani v naši župniji sem navezal trdno prijateljstvo in njihov način življenja mi je postajal vedno bolj privlačen. Na župnijskih romanjih, ki sem jih vsako leto vodil v različne kraje in mi jih je domači župnik zaupal, sem opazil, da me ljudje radi poslušajo in da jih znam nagovoriti. Ko pa sem spoznal bogoslovce in brate minorite, ki so takrat vodili župnijo Sostro, tja sva pogosto hodila z mojo babico, sem naenkrat za-

moja župnija, v kateri sem od župnika in kaplanov, ki so se skoraj vsako leto menjavali, dobival izjemne spodbude za življenje po veri in Božjih zapovedih. Preko babice, ki je bila doma v Sostrem, kjer je bil samostan minoritov in njihovo semenišče, sem spoznal sinove sv. Frančiška Asiškega. V Sostro sem hodil zelo pogosto in tako sem našel še tretji steber svoje življenjske poti, redovniški poklic. Njihov življenjski slog me je tako navdušil, da sem se odločil postati minoritski brat, čeprav sem imel že službo v rehabilitacijskem centru Soča.

Brat Robi: Ne vem, kje bi začel. Lahko rečem, da sem živel preprosto mestno življenje kot vsak otrok, najstnik in potem kot mladostnik in odrasli. Mestno življenje ima svoje posebnosti, prednosti in pomanjkljivosti. Mejniki ali koraki, ki sem jih moral narediti, niso nič drugačni kot pri ljudeh v drugem okolju. V nekem obdobju pa prideš do točke, ko moraš malo globlje pogledati vase in se odločiti, kaj bi v življenju rad počel, kakšne cilje bi si zadal. Vsekakor se mi je misel vedno vračala na to, da bi bil tudi nekje v službi Cerkve. Na duhovništvo nisem nikoli pomislil. Vsekakor sem bil v naši soboški župniji domač: kot ministrant, v mladinski skupini, pevec in bralec. Redovnikov nismo poznali. Prvi so bili menda salezijanci v Veržetu. Prvega redovnika smo srečali, ko so bratje kapucini pomagali pri spovedovanju. Takrat smo prvič videli nekoga v redovniški obleki. Po spovedi sem se še nekaj časa pogovarjal z redovnikom in me je kar zamikalo. Pater je bil zelo skromen in razgledan ter odprt za pogovor. Prvi korak je bil narejen. Nekajkrat sem bil na srečanju

čutil, da je moja življenjska pot v duhovnosti manjših bratov sv. Frančiška.

Brat Robi: Sledila so srečanja in spoznavanje redovniškega poklica. Po nekaj srečanjih pri bratih kapucinih sem si vzel malo časa za razmislek. Ker sem po naravi humanitarno usmerjen, sem začel prebirati časopis Misijska obzorja. Tam me je zelo navdušilo delo misijonarjev. Rekel sem si, zakaj ne bi tudi jaz poskusil. Po prijavi v misijonsko pisarno so mi dali termine za srečanja oz. pripravo na misijone, ki se jih žal nisem mogel udeležiti. Potem je pa prišel nekoč na obisk pater Ernest, minorit, ki je bil v tej skupini, ki je pripravljala bodoče misijonarje. Je bilo kar napeto, tisto prvo srečanje. Po pogovoru in dogovoru, da kot redovnik nekako lažje prideš do misijonov, sem se odločil, da bom poskusil, kako je to. Kmalu zatem sem že bil pri Sveti Trojici v Halozah kot kandidat. Sprejeli so me prijazni bratje, starejši od mene, ki so zdaj že vsi pri Bogu. In tako se je začela moja misijonska pot, ki pa je ostala kar v Sloveniji. Ko sem bil že nekaj let pri minoritih, sem takratnemu provincialu spet izrazil željo po odhodu v misijone. V šali mi je rekel, da me bodo črn-ci pojedli, in mi razložil, da je moje misijonsko poslanstvo kar tu doma. Bil sem malo nejevoljen in počutil sem se izigranega, ampak me to ni ustavilo na nadaljnji poti pri minoritih. Začel sem s pastoralno šolo v Mariboru in tudi z orglarsko, pozneje sem končal še študij gestaltpedagogike. Pri bratih se najdem in poprimem za vsako delo. Prav je imel pater provincial: pravi misijon je tukaj, doma.

Morda se zdi, da je življenje Frančiškovega brata – neduhovnika privilegij v današnjem času, saj je bližji Frančiškovi odločitvi in njegovi življenjski drži. Morda odpira več vrat in več src za Boga?

Brat Jože: Kot sem že rekel, je biti redovni brat za mnoge, ki so nekoliko oddaljeni od vere in Cerkve, malo čuden poklic. Ko pa vidijo mojo predano držo, ko sem ves dan tako rekoč priklenjen za pult, kjer strežem ljudem z zdravilnimi zelišči in jim rešujem življenja, spoznajo vrednost duhovnega poklica, ki je v služenju najmanjšim, najpogostejšim. K meni lahko pri-

de vsak, postane moj brat, sestra, nekdo, ki si želi moje pomoči in bližine. Rad mu pomagam, kolikor morem in znam. Vse več takih ljudi se vrača k nam, morda je to tudi neke vrste pot do Boga.

Brat Robi: Biti brat je res privilegij. Frančišek je imel okrog sebe brate. Niso bili duhovniki. Začetek bratstva je bil torej biti preprost brat. Kot brat imaš več možnosti za služenje. Predvsem pa se bratje neduhovniki posvečamo raznim delom, ki seveda zahtevajo večkrat tudi

Bratje naj živijo evangelij našega Gospoda, naroča sv. Frančišek na začetku Vodila, napisanega pred 800 leti. Kako je mogoče to Frančiškovo naročilo – ta slog življenja – živeti v današnjih časih?

Brat Jože: Frančišek je bil skromen in ponižen mož, njegov življenjski moto je bil: služiti najmanjšim in jih voditi do Boga. Redovni brat je zato še bolj kot pater poklican, da je vsem vse, da živi skromno, tiho in po evangeliju našega Gospoda. Sam se vsak dan v olimski lekarni srečujem z množico ljudi, bogatih, revnih, starih in mladih. Prihajajo iz domovine in tujine. Vse sprejemam s pozdravom »Mir in dobro«. Skušam jim posredovati Jezusov mir in dati človeško bližino in dobroto z nasvetom in zdravilom iz naše lekarne. Mislim, da večina odhaja domov vesela in srečna, predvsem pa vidi, da se tudi v današnjem času lahko živi drugače, kot nam to prikazujejo mediji.

Brat Robi: Današnji izzivi so zelo pestri. Drugačni so že od mojega vstopa k minoritom. Če bi hotel živeti evangelij in Vodilo našega ustanovitelja dobesedno, bi izpadel čudak. V pokrpani redovni obleki hoditi od vrat do vrat za preživetje, se postaviti nekje v centru mesta in govoriti o Bogu in življenju po zaoblubah ... Ne predstavljam si, kaj bi to pomenilo ljudem današnjega materialističnega in egocentričnega časa. S svojim zgledom in načinom življenja lahko pokažemo, kaj smo. Kdor hoče videti in nas opaziti, nas opazi. Trudim se živeti zaoblube, ki sem jih dal. Vedno ni lahko, ampak z Božjo pomočjo tudi to gre. Pridejo dnevi, ko ti vse »dol pade«, kot rečemo po domače, ampak to je izziv za vsakega redovnika oziroma za vsakega človeka, da se je treba ponovno sestaviti in iti naprej.

Kolikor se da, hočem biti preprost in dosegljiv ljudem.

Kaj vaju v redovniškem življenju najbolj osrečuje? Kaj bi rekla mladim in manj mladim, ki morda v sebi nosijo željo, da bi postali bratje v minoritski skupnosti, pa nimajo poguma?

Brat Jože: Vsi pričujemo z življenjem. Nekoč je k nam prišel mlad fant za nekaj dni na počitnice. Gvardijan mu je postavil vprašanje, ali bi morda hotel postati duhovnik. Odgovoril je: »To je zame previsoko, a rad bi bil redovni brat, kot je vaš brat Jože.« Ta fant sicer ni postal re-

dovni brat, je pa danes bolniški brat, dober mož in oče. Več kot vse pridige je včasih vreden naš življenjski zgled, ki opogumlja druge.

Brat Robi: Vera, upanje in ljubezen do Boga ter vse, kar delam in živim. Mladim in manj mladim bi rekel, naj se ne bojijo delati korakov v življenju. Če te zamika redovni poklic, se ne boj. Pri nas so vrata vedno odprta, in če kdo vidi, da mu ne gre, ni nič narobe, če odide. Bratje ga bomo vedno sprejeli, da lahko z nami preživi nekaj časa in se potem odloči, kakor se pač odloči. Nobeden ga ne bo obsojal ali zadrževal. Še več, s kar nekaj takimi »preizkuševalci«, ki so zunaj, imamo lep odnos in stik. Nekoč je bilo sramotno, če je nekdo zapustil duhovniški ali redovniški poklic. Danes ni več tako. Ne obremenjuj se, kaj bodo rekli ljudje. To je njihov in ne tvoj problem. Vsekakor priporočam: pridi in poglej. Ne bo ti žal. Če ne vidiš, ne veš. Ena izkušnja več, ki ti lahko pozneje v življenju zelo pomaga, za karkoli se boš odločil. Torej pogumno.

Torej: biti pred Bogom, to je drža kristjana, posebej še Frančiškovega brata, 24 ur na dan. Kako to držo uresničujeta v svojem vsakdanjem življenju?

Brat Jože: Naš vsakdan se začne v cerkvi ali kapeli z jutranjo molitvijo. Uresničujemo tisti pregovor, ki pravi: »Z Bogom začni vsako delo, da bo blagoslov imelo.« Tudi delo nas v samostanu povezuje v eno družino, skupni obroki so zame odlična priložnost za sproščen pogovor; za razvedrilo rad povem kakšno šalo, ki sem jo slišal od ljudi, najbolj pa me sprošča narava, ki je v Olimju še neokrnjena in me vabi ob večerih, ko se delo konča, na kratek sprehod. Tudi romanja v kak romarski kraj, ki sicer niso prav pogosta, mi poživijo vero in utrdijo moj poklic.

Brat Robi: Molitev je vsekakor glavni del našega življenja: skupna, ko molimo brevir, in osebna. Dan se vedno začne z molitvijo in se z njo tudi konča. Včasih se zgodi,

sodelovanje z ljudmi izven samostana. Prijazni in pristni stiki z ljudmi so tudi naše pričevanje. Tudi če pogledamo v zgodovino, lahko razberemo, da so ljudje najbolj poznali brate vratarje, vrtnarje in kuharje. Z njimi so imeli največ stikov zaradi narave dela. Tudi sam opravljam različna dela. Učim verouk, delam z mladimi in odraslimi, različnimi skupinami, tudi kuhati znam, kakšnemu bratu ob boleznih pomagam, igram orgle, vodim petje in sem upravitelj doma duhovnih vaj pri Sveti Trojici v Halozah. Tega ne govorim zato, da bi se hvalil, ampak hočem odpreti paleto del, ki jih kot brat lahko uresničujem. Pri nas ni pogoj visoka šola. Pogoj je vsaj osnovna šola in talenti oziroma sposobnosti, ki jih lahko kot brat daš v bratstvo, kjer živiš in delaš. Fizična in psihična zmožnost za delovanje. Trenutno sem gvardijan (predstojnik), kar pomeni, da imam na skrbi dva samostana in sobrate, s katerimi živim. Tako je program kar pester. Vendar, hvala Bogu, zaenkrat še zmorem vse to. Vedno sem med ljudmi. Vsakemu namenim čas za pogovor ali kakršnokoli pomoč. Mislim, da je to najbolj pristno pričevanje. Nekoč se zlitil z okolico, v kateri si in delaš. Prijazen pozdrav ali nasmeh nas nič ne staneta, obogatita pa tistega, ki sta mu namenjena. Malo je potrebno in ne potrebuješ diplome iz odnosov. Vsekakor je lepo biti brat.

Ali sta morda vseeno kdaj razmišljala, da bi se podala na študij teologije in postala duhovnika?

Brat Jože: Včasih me je obšla tudi ta misel, vendar sem sčasoma spoznal, da bi bil študij teologije zame pretežak. Počasi pa je v meni dozorevala misel, da tudi kot redovni brat lahko naredim v svojem življenju nekaj dobrega, tako za ljudi kot za Boga. Služenje temu idealu je tako postalo najlepši del mojega življenja.

Brat Robi: Nikoli nisem razmišljal o tem. Prepričan sem, da so moja pričakovanja dosežena s tem: biti brat. Ne posegam po večjih stvareh, s tem sem zadovoljen.

bomo tudi mi morali bolj truditi, da bomo bližje mladim. Očitno jih ne dohajamo. Vsekakor: mlad človek, ki se odloči odvreči vse te »dobrine«, se ob teh izkušnjah počuti zelo dobro. To je spet korak, ki ga mora narediti vsak posameznik, če le ima pogum. Vsekakor vidim problem v oddaljenosti vere.

Kakšen je moto vajinega življenja? Kaj sta napisala na spominsko podobico ob slovesnih zaobljubah? Kaj bi na »podobico« napisala danes za vse bralce revije?

Brat Jože: Na svojo podobico ob slovesnih zaobljubah sem napisal:

da kakšen manjka pri skupni molitvi. Morda ima verouk ali kakšno skupino. Tudi delo je molitev. Ali pa sprehod v naravo. Vse to je molitev. Svoje duhovno življenje pa lahko potrdiš tudi z romanjem v svete kraje. Vsekakor si je poleg redne molitve treba vzeti še čas za sebe in osebno molitev ter delo. Dan je včasih prekratek, da bi vse strpal vanj. Ampak daš kot dar Bogu. On bo že razumel.

Zakaj se danes mladi in manj mladi tako težko in izjemno redko odzivajo na Božji klic in za duhovništvo? Kako gledata na redovništvo danes in kakšno bo jutri?

Brat Jože: Mladi imajo danes premalo stika z duhovniki, redovniki, zato se jim zdi tak način življenja malo čuden, staromodni. To napačno sliko moramo razbijati med mladimi in jim pokazati svetle zglede. Veselje v Gospodu je naša moč, pristno veselje, ki ga redovnik izžareva ob srečanjih, je najboljša povabilo v redovniški poklic.

Brat Robi: Obstaja več vzrokov, da se danes mladi ne odločajo za duhovniški oz. redovniški poklic. Kot prvi je verjetno verska vzgoja doma. Ne vem, koliko družin še skupaj moli. Koliko se sploh pogovarjajo o veri. Sam verouk ni dovolj. Vse se nadaljuje doma. Odločilno pa vplivajo seveda mediji. Računalniki in telefoni mlade zastrupljajo in ne vidijo dalje od digitalnega sveta. Žal so tudi starši tu »not padli« in otrok ne more biti boljši. Vera in poklici so zanje zastareli. So pa izjeme, ki znajo to ustaviti in se kljub temu odločijo za poklic duhovnika oz. redovnika. Vendar je takih junakov žal malo. Vidim, da se

»Bratje, dokler imamo čas, delajmo dobro.« Letos sem obhajal 25-letnico slovesnih zaobljub. Na tej spominski podobici pa je zapisano: »Kdor najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« In ta cilj, ostati dober redovnik, skušam tudi danes izpolnjevati.

Brat Robi: Pisalo je: »Tukaj sem, Gospod, pošlji mene!« Tudi danes bi napisal enako. Morda pa tudi: »Ne bojte se Kristusa!« ali pa: »Vse premorem v Njem, ki mi daje moč.« Predati se in podati na pot za Kristusom je danes velik izziv. Samo »korajžni« to zmorejo. In vsem želim obilo Kristusove korajže. Življenje je kot amplituda EKG – če gre gor in dol, si živ. Če je črta ravna, se ne premikaš nikamor, si mrtev. Življenje je pestro in polno izzivov. Odvisno, za kaj se odločiš. Ali za amplitudo ali pa za ravno črto. Vsem želim blagoslova, mir in vse dobro. Radi se imejte in si to tudi povejte. To je blagoslov odnosov.

BREZMADEŽNA

Molitveni nameni za leto 2023

Člani Vojske Brezmadežne – častilci Brezmadežne po vzoru sv. Maksimilijana Kolbeja ste lepo vabljeni, da v svoje vsakodnevne molitvene namene vključujete tudi mesečne namene, ki jih je pripravilo mednarodno vodstvo Vojske Brezmadežne. S tem smo tudi duhovno povezani z vsemi člani po vseh kontinentih sveta.

JANUAR

Naj nas mir, ki nam ga daje Gospod Jezus, spodbuja, da živimo kot bratje in sestre ter gradimo bratsko sožitje in občestvo.

FEBRUAR

Da bi v preprostosti in hvaležnosti prepoznali stvarstvo kot dar, ki smo ga prejeli iz Očetove ljubezni.

MAREC

Da bi bil postni čas ugoden čas za solidarno življenje v treznosti, gojenju zaupljive molitve in upanja, ki se vsak dan obnavlja.

APRIL

Da bi nas velikonočna novost odprla za izkušnjo sporočanja novega življenja in odkrivanja navzočnosti Vstalega v vsaki stvarnosti.

MAJ

Da bi še naprej spremljali prizadevanja pri iskanju harmonije in ekumenskega dialoga ter dialoga z drugimi verstvi.

JUNIJ

Da bi prepoznali in cenili bogastvo ter raznolikost darov in karizem, ki jih Duh deli v dobro vsake skupnosti in celotne človeške družine.

JULIJ

Da bi bile družine kraji občestva in sprejemanja, šole življenja ter vsakodnevne in rodovitne ljubezni.

AVGUST

Da bi se pustili po vzoru sv. Maksimilijana voditi Brezmadežni in tako kot on svetu podarili odtenke zaupanja, notranje moči in radostne predanosti.

SEPTEMBER

Da bi nas beseda, ki nam razodeva Gospodovo obličje, preoblikovala in nam pomagala živeti tako, da bi odmeval njegov glas v našem času in zgodovini.

NOVEMBER

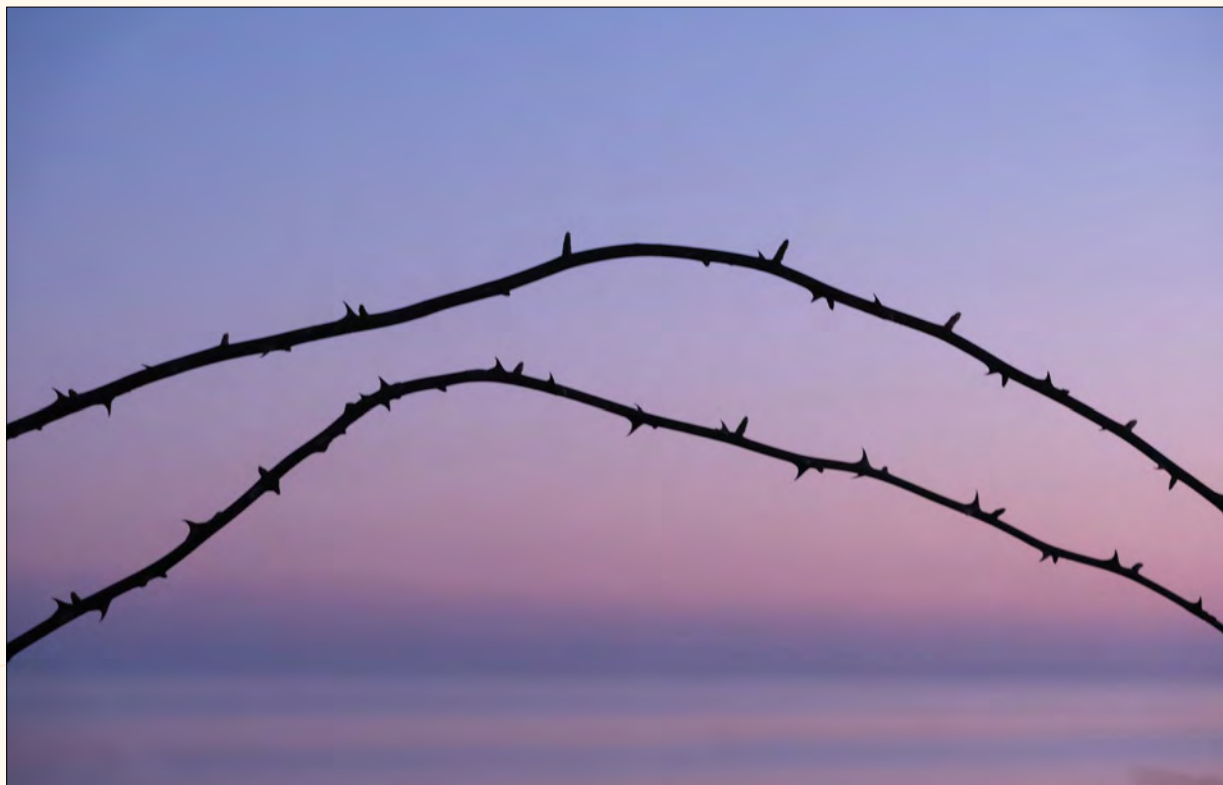
Da bi vsi ljudje in narodi priznali in spoštovali sveto naravo življenja, nastajajočega življenja in vsega človeškega življenja.

DECEMBER

Da bi se od Marije, Matere tišine in upanja, naučili bdeti do rojstva Božjega otroka, Luči, ki razsvetljuje temo sveta in daje mir našim srcem.

Pripravlja: Doroteja Emeršič

Danes na ukrajinski zemlji,
tam v gorečem mestu,
na blatnih ulicah,
po katerih vozijo ruski tanki,
med eksplozijami,
med hrupom vojaških letal
prepoznavamo žalostni,
zaskrbljeni obraz Boga.

Njegovo ime kliče otrok,
ki se prebuja z jokom
ob glasnem zavijanju siren;
mati, ki rojeva v zaklonišču,
vojak, ki brani svoj dom,
družina na begu v tujino ...

Ob novicah iz Ukrajine
rotimo v prošnjah
eno samo Božje ime – Boga miru!
Neprestano ga kličimo: »Bog miru!
Bog miru! Bog miru!«
Molimo, trkajmo, da odpre
vrata svojega srca!

Bog miru, usmili se ljudstva
in dežele, ki umira zaradi vojne,
usmili se padlih vojakov,
lačnih, trpečih, ranjenih in umirajočih!
Razgali, izženi, uniči nerazumnost zla,
demone, ki ustvarjajo pekel,
despote, ki hočejo uničiti svet!

Bog miru, prosimo Te,
da se v Ukrajino vrne Tvoja milost:
sveta tišina in svoboda –
sveta svoboda nad vse žive in mrtve!

Stanka Mihelič

V tvojem blišču in propadu,
zgubljenega v samem sebi,
rad Te imam, človek.

V smehu veselem,
življenja polnem govorjenju,
rad Te imam, človek.

Objokanega, s strtim srcem
in obupanega v hudi uri,
rad Te imam, človek.

Ko se mi smehljaš,
pomagaš, me bodriš,
ko me psuješ in udariš,
ko s pogledom trosiš smrt,
sem še vedno tu
in Ti pravim:
»Rad Te imam, človek!«

Simon Purger

Dan svetov OFS

s. Milena Pintarič

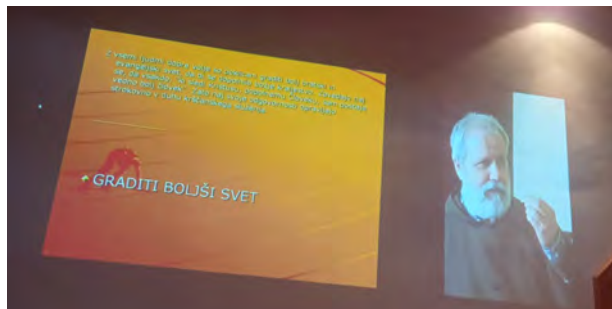
Sobota, 25. februar 2023

Ljubljana, Nazarje, Piran

Nazarska Gospa je zrla na nas, ko smo prihajali z vseh strani domovine, in nas spremljala, da smo varno prispeli v Nazarje. Z vso gostoljubnostjo smo bili sprejeti v samostanu pri patrih frančiškanih. Domačini so zapeli same domače pesmi o njihovi »kraljici zlati« in poskrbeli za vse, kar smo potrebovali.

Prihajali smo v zavedanju, da nam zaradi načina življenja močno primanjkuje časa za drugega in za druženje. Tako smo podarjeni čas porabili za nasmeh, lepo besedo, poslušanje in medsebojno podporo, ki jo lahko da le srečanje v živo.

Preko računalnika smo se povezali z bratstvi, ki so se zbrala še na dveh koncih naše lepe domovine. Primorska bratstva so se zbrala v minoritskem samostanu v Piranu. Bratstva z ljubljanskega konca pa v Šiški v Ljubljani.

Vsi smo najbolj pogrešali sestro Fani, ki je bila v duhu z nami, mi pa smo bili s srcem, ki nenehno prosi Gospoda in zaupa v Njegovo voljo, v mislih z njo v molitvi in priprošnji k božji služabnici Cvetani Priol. Prosili smo zanj in za njeno ozdravitev.

Delovni del srečanja je pripravil brat Primož Kovač, ki je spregovoril o Vodilu OFS, saj v tem letu praznujemo 800-letnico potrditve Vodila. Bistvo prvega Vodila je spokornost, ki je drža kristjana, ki gre za Kristusom po Frančiškovi karizmi. Papež Pavel VI. je Vodilo zapisal v novi, sodobni obliki.

Osredotočili smo se na 2. poglavje, kjer najdemo odgovore na vprašanje, kdo je brat, sestra OFS. To vprašanje se nas dotika vsak dan, ko živimo v svoji vsakdanjosti in pri izpraševanju vesti odkrivamo, kje smo in kako izpolnujemo obljube OFS. Zanimivo predavanje nas je vznemirilo kakor Jakoba, ko je sanjal o angelih, ki so hodili gor in dol po stopnicah do Boga. Vsak člen je ena stopnica, ki nas dviga k Bogu, je povabilo, da svoje moči stavimo na evangelij in da nenehno preverjamo načrtano pot, ki vodi v polnost življenja z Bogom po zgledu svetega Frančiška, ki je šel za Lučjo – za Kristusom. Podrobno smo zagledali to sveto pot s pomočjo brata Primoža, ki nam jo je osvetlil na preprost način.

Kratek povzetek bistvenih smernic drugega poglavja od člena 4 do člena 19 je naslednji:

Vodilo nas vabi k izpolnjevanju evangelija, cenjenju evharistije, k temu, da smo živi član Cerkve; vabi nas k

spokornosti, gradnji odnosa do Matere Marije, zvestobi poklicnim dolžnostim, življenju v uboštvu z zdravim odnosom do uporabe stvari, življenju v čistosti, gradnji duha bratstva do vsakogar, gradnji boljšega sveta s služenjem, vabi nas živeti pravičnost, delati, skrbeti za lastno družino, spoštovati stvari, saj nosijo pečat Najvišjega, vabi nas, da smo prinašalci miru.

Vodilo nosi v sebi tri smeri odnosa, in sicer človekov odnos do Boga, odnos do bližnjega in odnos do samega sebe. V največji zapovedi, ki je zapisana v Svetem pismu (Mt 22,37–39), so ti trije odnosi temelj treh ljubezni – ljubezni do Boga, ljubezni do bližnjega in ljubezni do samega sebe.

Ali nas je ta sveta pot, potrjena od papeža, prestrašila? Kje pa!!! Nismo še na cilju, saj teh smernic ne izpolnjujemo v polnosti. Smo na poti, živimo jih, vsak dan po malo, kolikor z Božjo pomočjo najbolje zmoremo. Marsikdo jih izpolnjuje, pa sploh ne ve, da so to zlate stopinje do Boga pod vodstvom svetega Frančiška, ki jih je preizkusil in dopolnil s svojim življenjem. Ostajamo zvesti po Frančiškovem zgledu ponižnosti, uboštvu in pokorščine sredi tega sveta.

Po kratkem odmoru smo se zbrali po skupinah z nalogo, da si podelimo izkušnje in zberemo naše predloge, kako živeti Vodilo in kako iti naprej v njegovem duhu.

Delu po skupinah je sledilo kosilo, ki so nam ga pripravili prijazni domačini. Druženju in pogovoru smo dodali tudi plenum dela po skupinah.

Povzetki poročanja na plenumu so:

Predsedniki, podpredsedniki smo podprli bratsko sodelovanje med bratstvi, medsebojno pomoč in molitev za nove člane.

Duhovni asistenti menijo, da je Vodilo skozi stoletja prečiščeno, je upanje za naprej in naše »promocijsko

gradivo«, ki odgovarja na pomembne teme v sodobnem svetu (solidarnost, mir, delo, odnosi ipd.). Goreti za Frančiška ne pomeni sanjati o preteklih uspehih, ampak v tem času, tudi in posebej v krizi, iskati in ustvarjati po- goje, da bi ljudje začutili Božji klic.

Bratski animatorji so se srečali na daljavo in predlagali, da vsako bratstvo pripravi dan za srečanje z družinami; povabljeni naj bodo tudi starši, ne le otroci. Naj bo v igri sproščen čas, ki ga vsaka družina potrebuje, da bo lahko enkrat doživela skupno veselje, sproščenost, mir, počitek.

Tajniki, blagajniki in drugi smo svoje bogato druženje strnili v spoznanja: župnija je kot družina, družine razpadajo, mladi uberejo popolnoma drugačno pot, kot so jo živeli starši, tako se dogaja tudi v župniji. To občutimo najprej kot bolečino in potem kot vprašanje: »Zakaj gredo stran od vere in naših vrednot?«

Svojo prepoznavnost v Cerkvi, v župnijah živimo v zvestobi v molitvi, kot sodelujoči v mnogih skupinah po župnijah, v mnogih službah, predlagamo in prosimo, naj duhovniki razlagajo ljudem, kaj je to OFS in kaj pomeni biti brat ali sestra OFS.

Na nazarskem hribu so nas v kapeli pričakovale sestre klarise, ki gorijo za Gospoda in po Frančiškovi karizmi izpolnjujejo evangelij. Združili smo se v molitvi križevega pota blaženih klaris, ki so nas popeljale v srce Gospodovega trpljenja, v katerem smo se lahko srečali tudi s svojim trpljenjem ter trpljenjem bratov in sester v svetu.

Sestre so nas sprejele in pogostile še v veliki obednici, kjer smo svoje svetne drobtinice podelili z njimi. Vemo, da vse brate in sestre OFS, tiste, ki smo se z njimi srečali v živo, in tiste, ki ste ostali doma, polagajo pred Gospoda, za nas molijo, prosijo in se zahvaljujejo.

Zahvaljujemo se bratom frančiškanom, domačemu pevskemu zboru, domačinom in sestram klarisam, da smo skupaj preživeli ta dan; hvala za vse dobre za dušo in telo.

Naj za zaključno besedo zapišem uvodno misel brata Primoža: »Kaj mislite, kdaj je dan?« Ni takrat, ko vzide sonce, ni takrat, ko se zbudimo, ni takrat, ko začnemo delati, ampak ko ugledamo svojega bližnjega in v njem prepoznamo svojega brata ali sestro. Vodilo nam ponuja pot, ki vodi od sebe do Boga in do srečanja z bližnjim, ki v mojem srcu postaja vedno bolj moj brat ali moja sestra. Bogu hvala za ta dan.

Jezus me je povabil v svoj najintimnejši del življenja

Branko Likar se je rodil na božični večer leta 1965 v Šempetru pri Novi Gorici. Po osnovni in srednji šoli je diplomiral na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Zanimalo ga je delo v misijonih, zato se je po misijonski izkušnji v Zambiji zaposlil v Misijonskem središču Slovenije. Kmalu se je odločil za redovniški poklic in vstopil v minoritski red. Vse življenje je bil redovni brat. Najprej je opravljal

službo magistra za postulante, potem pa je bil imenovan za gvardijana v samostanu sv. Lenarta v Sostrem (leta 2002), kjer je po kratki bolezni kmalu umrl (29. 6 2005).

Ker v tej številki revije predstavljamo delo redovnih bratov, smo se odločili za objavo njegove duhovne oporoke, s katero nam sporoča, kaj je bistveno v življenju.

Nedelja Božjega usmiljenja, 3. aprila 2005

Nič torej od svojega ne pridržite sebi, da vas popolnoma sprejme On, ki se vam vsega daje (FPRe 29).

Dragi sobratje, domači in prijatelji!

Težko mi gredo iz srca besede slovesa, ki neizbežno prihaja, ko vsa narava brsti v novo življenje. Danes sem se (morda zadnjič) sprehajal po gozdu nad Sostrom in občudoval male spomladanske radovedneže, ki jih žene kvišku neustavljiva želja po življenju: žafrani, jetrniki, podlesne vetrnice (ali bohkove srajčice, kot jih ponekod imenujejo), zadnji zvončki in tu in tam kakšen pasji zob. Kot bi jih vstajenjska aleluja priklicala iz dolgega spanca ... Morda ni daleč čas, ko bo tudi moje seme umrlo, da bi obrodilo svoj sad!

Zadnje leto je strlo moje moči in izčistilo do prosojnosti tisto, kar pred Njegovim obličjem edino ostane pomembno. Čeprav je ta proces trpek, mi je prinesel veliko svobode: biti pred vami in Njim to, kar sem: ljubljeni Božji otrok, ki ne potrebuje več krink in se

mu z ničimer ni treba delati pomembnega. Ni lahko na tej poti, kjer ti je po malem vse odvzeto. Trdno verujem, da le zato, da bi mi bilo prečiščeno in prenovljeno z Njegovim vstajenjem ponovno podarjeno v Očetovem objemu.

V dneh, ko mi je bolezen vztrajno sesuvala vsak varnostni okop, za katerega sem se skušal skriti, se je dvom zalezal v vsako misel, odločitev in klic. Ko sem se znašel popolnoma na tleh in se mi je zdelo, da globlje sploh ni mogoče pasti, ko v sebi nisem našel niti trohice moči več, sem milostno spoznal svoje resnično bistvo. To ni v moji moči in sposobnostih (čeprav sem za vse talente Bogu hvaležen), marveč v popolni prepustitvi, da On iz mene naredi, kar želi, in me uporabi, kakor sam hoče. Ko s te perspektive gledam nazaj na življenje, se marsikaj jasni. Poklical me je Kristus, Križani, in čeprav je bil Njegov klic jasen, sem dolga leta taval v temi: "Hočem, da postaneš moj služabnik!" Spraševal sem se, kaj to zame pomeni. Ko sem se že odločil za redovništvo, sem se mnogokrat spraševal, kako, da me nikoli ni pritegnil duhovniški poklic. Je bil za tem zgolj moj strah? Danes vidim, da je bila moja poklicanost k darovanju drugačna: biti Njegov služabnik in ti zadnji koraki križevega pota me bolj kot vse drugo približujejo Njemu. Leta 2000 sem se smel udeležiti tečaja za duhovno spremstvo v Zambiji, za kar sem provinci neizmerno hvaležen. Mnogo stvari in odločitev mojega življenja je šele tam dobilo svoj smisel in marsikatero iskanje ali slutnja svojo potrditev. V zadnjem obdobju tečaja, ko smo v meditaciji sledili Kristusovo trpljenje, se je v meni zgodila nenavadna sprememba. Če je bilo na začetku v molitvi veliko boja z raztresenostjo in kasneje, ko se je to umirilo, veliko notranjih podob, intimnih pogovorov z Jezusom in drugimi osebami, je

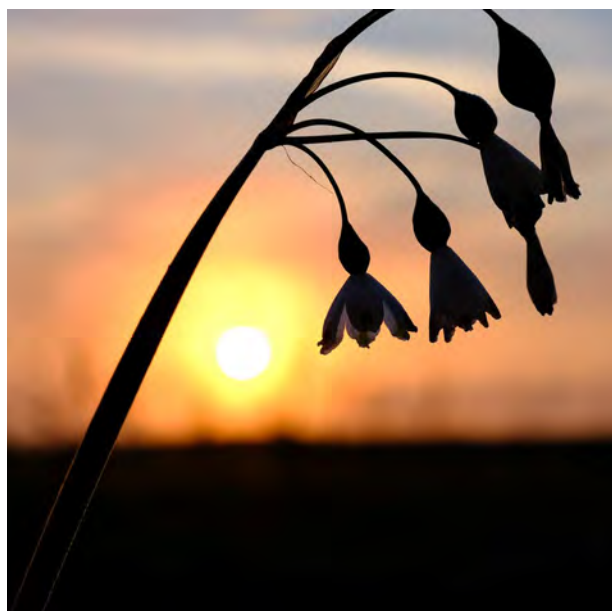
sedaj, kot bi nenadoma vse izginilo. Enostavno sem kar padel v molitev, kjer se stvari niso več "dogajale". Bil sem v nekem "prostoru" (vem, da to ni pravi opis, a drugega izraza ne najdem), ki je bil globlji od tega, kar se še da kontrolirati, opazovati in analizirati z zavestjo. Zavedam se, da so vsi ti opisi nebogljene poskusi izraziti to, kar se je resnično dogajalo. Vem pa, da je bilo vse, kar se je tam dogajalo, bolj resnično, kot kar znam opaziti z očmi in otipati z rokami. Jezus me je povabil, da mu sledim skozi njegovo trpljenje. Seveda sem se v začetku z navdušenjem in ponosom odzval. Nisem se prav zavedal, v kaj sem se podal. Jezusovo trpljenje je bilo tako resnično in tako se me je globoko dotikalo – ne le mene, vseh trpečih in vseh ljudi vseh časov. Vsi smo bili tam prisotni in njegovo trpljenje je bilo naše preživetje, pa ne le za teh nekaj borih let, ki jih preživimo tu na zemlji. Ne vem, težko najdem besede, da to opišem. Čeprav je bilo na nek način težko stati pod križem, je bilo milostno, odrešujoče. To trpljenje ni bilo prekleto, uničujoče, izničujoče – pa čeprav je na križu umiralo Življenje samo. Res sem bil počaščen, da me je Jezus povabil v svoj najintimnejši del življenja. Čutil sem veliko zaupanje, ki mi ga je s tem izkazal. Sčasoma pa sem spoznal, da vse to ni le neka igra. Spomnim se trenutka, ko mi je čisto jasno prišla misel:

"Sedaj si z mano v molitvi, nekega dne pa bova tako hodila tudi v tvojem življenju!" Takrat sem se resnično prestrašil ... Ostal sem brez besed. Spomnim se, da sem samo nebogljeno izjecljal: "Da, Gospod, samo ne še zdaj!"

Le pet let zatem prihaja ta "zdaj". Če me Bog takšnega potrebuje, sem se mu pripravljen predati. Vsem vam, soratje, bi rad zapustil tole: Le to resnično šteje v našem življenju. Odločili smo se za Kristusa in samo toliko, kot smo se Mu pripravljeni prepustiti, toliko je v nas Življenje. Mnogokrat na to pozabimo in živimo, kot da moramo smisel svojega življenja šele ustvariti. Koliko časa, naše energije in odnosov gre zato v nič! Če Bog med

vsemi nami ni mogel najti "manjvrednega vrča ljubezni", kot je moj, da bi nam to ponovno pokazal na živ način, ga z veseljem sprejemam. Naj prinese blagoslov na našo provinco in vsako drobno prizadevanje bratov v to smer! Mnogo vas me je spremljalo skozi mesece bolezni z molitvijo in osebno prisotnostjo. Tisti, ki ste smeli pokukati v kamro moje nebogljene duše, ste ob slovesu žalostni. A naj se vaša žalost spremeni v veselje. Končno bom dosegel to, po čemer sem vedno hrepenel: obličje Vstalega Kristusa. Ni nam ga dano videti drugače kakor po poti, ki jo je sam prehodil. Kakor vas kliče za sabo, se zato ne obotavljajte. Če potegnem črto pot to svoje zemeljsko potovanje, mi ni žal nobenega trenutka in koraka prepustitve ljubljenu Očetu. To je najdragocenejša zapuščina vsakega Božjega otroka. Prežarjeni z Njegovim Vstalim obličjem se bomo spet srečali!

Vaš manjši brat Branko Likar

Srečanje bratov prvega reda

p. Milan Kos

V Olimju je bilo 30. in 31. januarja letno srečanje provincialnega definitorija in gvardijanov. P. Igor Salmič, gen. asistent CEF-a, je podal pregled opravljenega dela na srečanju provincialnih ministrov, kustosov, provincialnih delegatov in generalnega vodstva na polovici mandata vodstva reda, ki traja od leta 2019 do 2025.

V sintezi so poudarjene naslednje točke:

- molitev: skrb za prvenstvo Boga v redovnem življenju in gojenje pristnega molitvenega življenja;
- bratsko življenje: medsebojna skrb za brate na področju medčloveških odnosov, duhovnega življenja in vsakodnevne dela, premagovanje individualizma ...
- prenos karizme: znati razumeti znamenja časa in biti blizu ljudem, zlasti revnim, skrb za majhnost, ki je znamenje razpoložljivosti ...

- razločevanje v skupnosti: pozornost do stvari, ki se dogajajo v bratstvu in okolici ...

- poslanstvo – misijon: imeti pogum in oznanjati Božje kraljestvo, ki se začne s pristnostjo našega redovnega življenja.

Sledil je bratski pogovor in želja, da bi se zavedali vseh teh tem in po svojih močeh kot gvardijani ter provincialno vodstvo poskrbeli, da bomo v provinci in po naših samostanih to uresničevali.

Potrebna je gorečnost za redovno življenje tako vsakega posameznika kakor skupnosti; in kot bratstvo moramo biti blizu preprostim ljudem.

Kdor bo to izpolnjeval, naj ga v nebesih napolni blagoslov najvišjega Očeta, na zemlji naj ga napolni blagoslov njegovega ljubljene Sina s Svetim Duhom Tolažnikom in z vsemi nebeškimi močmi in vsemi svetniki. In jaz, brat Frančišek, vaš služabnik, vam zagotavljam, kolikor morem, znotraj in na zunaj ta najsvetejši blagoslov. Amen

(FOp: FF 131)

Provincialni dan

p. Milan Kos

Letošnji provincialni dan, ki je bil 8. februarja 2023, smo obhajali v minoritskem samostanu sv. Maksimilijana Kolbeja v Ljubljani. Namenjen je bil permanentni formaciji bratov. Medse smo povabili predavatelja Petra Topiča, ki nam je spregovoril o pasteh digitalne dobe in zasvojenosti z internetom. Tudi redovniki se namreč lahko znajdemo v nevarnosti, da nas novi mediji zasvojijo in pripeljejo v najrazličnejše odvisnosti.

Slovenska minoritska provinca prav v teh dneh sprejema Direktorij o uporabi novih medijev, ki naj bi bil bratom v

pomoč pri pravilni uporabi le-teh, in sicer predvsem za oznanjevanje Božjega kraljestva.

Popoldanski čas smo bratje namenili razločevanju o našem redovnem življenju in delu v prihodnosti glede na manjše število bratov v provinci. To nas vodi k opuščanju nekaterih samostanov in posameznih pastoralnih dejavnosti, ki smo jih opravljali do zdaj. Na prvem mestu mora biti skrb za kakovostno redovno življenje in frančiškovski apostolat v okviru personalnih možnosti naše province.

*Gospod. naredi me za orodje svojega miru,
da bom tja, kjer je sovraštvo, prinašal ljubezen,
kjer vlada krivica, duha odpuščanja,
kjer vlada nesloga, slogo,
kjer vladajo zmote, resnico,
kjer je dvom, zaupanje,
kjer je obup, upanje
kjer je tema, svetlobo,
kjer je žalost, veselje.*

Rada bi se še kdaj vrnila

Milena

in umetnostnih stvaritev v baziliki sv. Frančiška in v drugih cerkvah, znameniti Križani v cerkvi sv. Damijana in doživeta polnočnica v Grecciu. Poseben vtis je name naredila gora La Verna, kjer je prejel Kristusove rane.

Spominov in doživetij je res veliko, eno pa bo zame za vedno ostalo globoko v srcu. To je bila večerna adoracija ob Frančiškovem grobu, ki jo je vodil p. Danilo Holc; dejal je: »Tu je edinstven primer, da je ob grobu izpostavljeno Najsvetejše.« Rada bi se še kdaj vrnila.

»Sveti Frančišek je lačen Boga, lačen je blaženosti. Vsi dobro poznamo to blaženost, a se je bojimo, saj bi se morali v zameno zanjo odreči vsem bogastvom svojega tako žalostnega trenutka« (Alda Merini, Frančišek, spev ustvarjenega bitja).

Rada bi se zahvalila za izjemno in na neviden način vodenno celotedensko romanje, polno življenja, znanja, milosti ... to je do potankosti izdelana strategija, da vključite vsakega posameznika. Iskrene čestitke patrom Martinu, Danilu, Andreju in Klemnu. Hvala ge. Milanki za glasbeno spremljavo in hvala vsem za odličen film. Hvala ge. Magdi in sodelavki za okusno hrano in za varno vožnjo obema šoferjema.

Frančišek Asiški v teh milostnih postnih dneh oživlja spomine na julijske tople dni, preživete v Assisiju. S svojim zgledom preprostosti, zlitosti z Bogom, z bolečimi stigmami v zadnjih dveh letih svojega življenja nam je ob odličnem vodstvu razkril svoje bogato življenje – od veselega, prešernega trubadurja preko odpovedi viteškemu življenju, zavrnitve lepih oblačil in bogastva očeta trgovca do poglavljenega sledenja Kristusu na križu.

V živem spominu ostajajo asiške lepote arhitekture

Blizu nama je Frančiškova duhovnost

Rajko in Ana Špehar Vrtin

Z ženo Ano nama je blizu Frančiškova duhovnost in najina velika želja je bila porovati po poteh »asiškega ubožca«. Ko se nama je ponudila priložnost, sva se klicu z veseljem odzvala. Ko sva izvedela, da bomo bivali v šotorih, sva bila zelo navdušena. Čutila sva, da se bova tako še bolj približala življenju Frančiška, ki je oboževal naravo in je veliko časa preživel pod zvezdami.

Že na poti smo se spoznavali in spoprijateljili. Ker je bilo med romarji kar nekaj otrok, je bilo druženje zelo »pisano« in igrivo. Brata Andrej in Klemen sta pred našim prihodom postavila šotore. Pokrajina in gore so nas očarali že ob prihodu in takoj smo začutili milost tega kraja. Mesto Assisi je zelo urejeno in čisto, vse v slogu preteklega obdobja, kjer je še vedno »živ Frančiškov duh«.

Vsak dan smo se odpravili na »izlete«, na katerih smo spoznavali in si ogledovali različne kraje iz

Frančiškovega življenja. Med njimi so bili Greccio, Perugia, La Verna, Porcijunkula. Za zgodovinsko osveščanje pa je skrbel pater Martin.

Osebnost mi je bil najbolj milosten kraj bazilika svetega Frančiška in njegov grob, kjer se je izjemno čutilo, da je še danes, po več kot 800 letih, prisoten med nami. Tudi križev pot nama je ostal v lepem spominu, saj so ga

otroci uprizorili na zelo prišten način. Sami so uredili vse obleke in za to potrebne predmete.

Obiskali smo grob svete Klare in blaženega Carla Acutisa, najstnika, za katerega verjamemo, da se je že pridružil serafinskemu svetniku Frančišku, ki ga je tako oboževal. Zvečer nas je pater Danilo popeljal po asiških ulicah s kitaro v rokah, mi pa smo mu kot spremljava sledili s pesmaricami v rokah, petjem in nasmehom na ustnicah. Prav tako smo bili kuharski pomočniki kuharici Magdi, ki je vedno poskrbela, da so bili naši želodčki polni.

Čeprav smo malo časa preživeli pod žgočim asiškim soncem, verjameva, da se je romanje vsem vtisnilo v lep, prijeten in vsekakor nepozaben spomin.

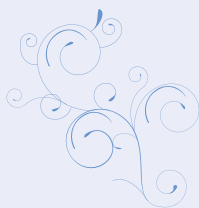
Iskrena hvala vsem patrom, ki so nas duhovno napolnjevali in darovali vsakodnevne maše. Hvala voznikoma za srečno prevožene kilometre, obema kuharicama in vsem asiškim romarjem. Največja zahvala pa gre seveda Frančišku Asiškemu, da nas je poklical.

V upanju na ponovno snidenje vsem želiva MIR IN DOBRO.

Človek hodi po ustvarjenem svetu kot romar, ki slavi svojega Stvarnika. Molči, da bi občudoval krasoto Božje slave, in govori, da bi poveličeval lepoto Božjega stvarstva ... Danes je zaradi globokega človeškega in vesoljnega duha Ubožca Assisi eden najbolj obiskanih in mikavnih krajev. Assisi se predstavlja kot "mednarodno svetišče", "župnija celega sveta", "oltar miru", "simbol vesoljnega bratstva", "simbol civilizacije in sobivanja" ...

p Janez Šamperl

Druženje na preprost način

Majda Šerona

Prvič sem v Assisi poromala pred 15 leti, prav tako z družinami, in preživela nekaj nepozabnih dni. Zelo sem bila nagovorjena, zato sem se lani odločila, da se ponovno udeležim romanja na tak način.

Takrat sem spoznala p. Andreja, skupaj z Jasno sta bila zadolžena za petje in igranje na kitaro, ter Marijo, s katero sva bili skupaj v šotoru.

Lani je bil p. Andrej eden izmed duhovnih spremljevalcev in z Marijo sva bili ponovno skupaj v šotoru.

Ker sem v tem času naredila zaobljube in postala Frančiškova sestra, se me je obisk Assisija še bolj dotaknil, saj sem lahko v živo obiskala kraje, kjer sta živela in delovala sv. Frančišek in sv. Klara.

Bilo je nepozabno romanje, polno lepih doživetij, molitve, spovedi na milostnem kraju, petja, pogovorov ... Tudi bivanje v šotoru in druženje pri skupni mizi na preprost način mi je bilo všeč.

Bili smo velika družina, ki si je pomagala, kar me je navduševalo, čeprav smo bili z marsikom prvič skupaj.

Dragi otroci!

s. Tina Dajčer, ŠSFKK

Tokrat vas vabim, da preberete zgodbo Svetiti ali skriti, v kateri bomo skupaj z Lino razrešili kakšno pomembno vprašanje o dobrih delih in se nato podali na pot barvanja in pisanja. Kako? Čisto preprosto. Ko boste končali z branjem, lahko pobarvate risbico ali pa napišete čisto svojo zgodbo o tem, kako si v družini pomagata. Saj ne bo pretežko, kajne? Svojo zgodbo, ki jo lahko tudi ilustrirate, pošljite na naslov uredništva in ne pozabite pripisati še imena in priimka, starosti, svojega kraja ter tel. št. ali e-naslova svojih staršev.

Hvala za sodelovanje in lepo praznovanje velike noči! ☺

Svetiti ali skriti?

Lina je zamišljeno gledala skozi okno. Prvi zvončki so že pognali iz zemlje in vztrajno naznanjali pomlad. Njena starejša sestra Nina, ki je medtem mami pomagala pri pomivanju posode, se je vrnila v sobo in bila nadvse začudena, ko je zagledala Lino. Ta je običajno polna najrazličnejših idej tekala po hiši, zdaj pa je mirno sedela za svojo pisalno mizo in gledala skozi okno.

»Le o čem danes razmišlja naša princeska?« jo je vprašala Nina. Ker je v odgovor dobila le globok vzdih in tišino, je bila Nina še bolj začudena. »No?« jo je objela in še vedno čakala na pojasnilo, zakaj je danes tako tiho. »Razmišljam, ali je dobra dela treba skriti ali odkriti,« ji je nato vendarle odgovorila Lina. Nina je sedla na posteljo ob pisalni mizi in ji z zanimanjem prisluhnila. Lina je nadaljevala: »Se spomniš, kako sva se v adventnem času po večerji pogovarjali o tem, da naj bomo luč, da bodo ljudje videli naša dobra dela? Zdaj pa ... Mama je ves postni čas ponavljala, da moramo dobra dela narediti tako, da tega drugi ne bodo opazili.«

»To si si pa dobro zapomnila!« jo je pohvalila Nina. »A kadar govorimo o dobrih delih, je pomembno predvsem razmisлити, s kakšnim namenom jih bomo naredili. Npr.: če bi jaz danes pomila posodo samo zato, da bi mama pohvalila mene in ne tebe, bi bila posoda sicer pomita in dobro delo opravljeno, a to dobro delo bi bilo eno samo hvaljenje sebe. Je pa res, da prava dobra dela kljub temu, da o njih ne govorimo veliko, vendarle ne ostanejo skrita. Veš, zakaj ne?« Ker je Lina je zelo izrazito odkimala z glavo, da tega ne ve, je Nina nadaljevala: »Ker je učinek dobrega dela, ki je storjeno z ljubeznijo, vedno viden.« »Kako to misliš?« je bila radovedna Lina. »Poglej, včeraj si zelo potrpežljivo in z dobro voljo pomagala Maticu pri domači nalogi iz matematike. Čeprav o tem nisi govorila, vaju je bilo zelo lepo videti. Videlo se je, da mu z veseljem pomagáš. To, kar naj bi ostalo skrito, je, koliko nas kakšno dobro delo stane.« »Tega pa res ne razumem, Nina. So tudi dobra dela plačljiva?«

»Ne! Nisem mislila denarno,« se je nasmehnila Nina in nadaljevala: »Recimo, da si imela popoldne namen brati svojo najljubšo knjigo, ki si si jo izposodila v knjižnici. Čeprav si že komaj čakala, da jo boš lahko začela brati, si se odpovedala branju knjige, ko si videla, da je Matic v stiski, in mu priskočila na pomoč. To ti je vzelo kar nekaj časa, a mu nisi še ves večer pripovedovala o tem, kako super sestro ima, ker si se zaradi njega odpovedala branju svoje najljubše knjige.«

»O, zdaj pa razumem!« je rekla Lina in stekla v kuhinjo, da bi opravila svoje delo. Presenečena je ugotovila, da je namesto nje posodo tokrat pobrisal bratec Matic. Odhitela je na dvorišče, da bi se mu zahvalila, a ker je videla, da s prijatelji igra nogomet, ga ni hotela motiti. Začela je nabirati zvončke in polglasno razmišljala: »Res, zanimivo ... Ne samo da dobra dela, ki so storjena z ljubeznijo, svetijo, sedaj vidim, da so tudi nalezljiva!« Z nasmehom do ušeh je tako Lina hitro stekla k mami in ji izročila šopek sveže nabranih zvončkov.

Moja srečanja z Etiopijo

Špela Pahor

Namerno povzročena lakota je prizadela na tisoče otrok.

V Etiopijo sem se prvič podala leta 2017. Pater Jože Andolšek me je povezal s skupnostjo sester, ki so skrbele za sirotišnico, kmetijo, bolnišnico, vrtec in šolo. O Etiopiji nisem vedela ničesar. V knjižnici sem si izposodila komplet avdiokaset in knjig, da bi se naučila amharščine, a je ta jezik tako zapleten, da sem kmalu obupala. Nekaj besed sem se potem naučila »na terenu«, s sestrami in deklicami iz sirotišnice. Pri njih sem ostala en mesec in se potem vrnila še dvakrat. Moja izkušnja je trajala tri mesece, a sem ostala povezana z njimi vse do danes. Nazadnje sem bila tam februarja 2020. Potem so zaradi pandemije kmalu razglasili izredno stanje po vsem svetu, tudi pri njih. Vlada je sestram naročila, da morajo vse deklice, ki še imajo kakega sorodnika, poslati domov ter zapreti šolo in vrtec. Tako so sestre nekaj deklet na skrivaj pospremile v Tigraj. Že takrat je bilo vzdušje v državi napeto. Ko smo na primer šli na izlet k jezeru Ashenge, ki leži pod okriljem gore Korem v tigrajski regiji, smo komaj dobili voznika, ki si je upal oditi tja. Na poti so nas vsakič po trikrat ustavili vojaki in pregledali kombi. Vprašali so: »Čigavi so vsi ti otroci?« »Naši so!« so vedno znova odgovarjale sestre. Potem so nas spustili naprej. Mislim, da je bila že tedaj vojna v zraku. Etiopija je ogromna država, kjer živi vsaj 80 različnih narodov,

narodnosti in etničnih skupin, ki govorijo kakih 200 jezikov in narečij. Dominantne skupine so Amharci, Oromi in Tigrajci. Slednji so, čeprav jih je le šest milijonov (vseh prebivalcev je več kot sto milijonov, samo v Adis Abebi živi preko deset milijonov ljudi), zadnja desetletja vladali državi, pravijo, da s precej trdo roko. A tako veliko državo je najbrž težko upravljati drugače. Razdelili so jo na deset regij, ki so imele določeno avtonomijo in tudi pravico do osamosvojitve. Ker so bili ljudje nezadovoljni, so se začeli protesti in na oblast je prišel Abiy Ahmed Ali. Ker je sklenil mir s sosednjo Eritrejo, je za to prejel Nobelovo nagrado za mir. A premirje je trajalo le nekaj časa, kmalu se je meja med državama spet zaprla. V Etiopiji je ostalo kakih sto tisoč eritrejskih beguncev, ki so živeli v begunskih taboriščih.

Šele kasneje so raziskovalci z univerze v Ghentu objavili znanstveni članek o tem, da se je mržnja proti Tigrajcem začela že desetletja prej, preden je v začetku novembra 2020 izbruhnila vojna. Nekateri etiopski novinarji so že takrat objavljali članke, v katerih so Tigrajce imenovali »kuga«, »dnevne hijene«, »rak Etiopije« in tako razpihovali sovražstvo. Primerjali so jih z Židi in menili, da morajo z njimi opraviti tako kot Hitler v nacistični Nemčiji z Judi.

In kako se je začela vojna? Zaradi pandemije je Abiy Ahmed prestavil volitve, s čimer se Tigrajci niso strinjali. Organizirali so svoje volitve. Potem jih je vlada v Adis Abebi obtožila, da so napadli in pobili vojake v zvezni vojaški postojanki v Tigraju. Abiy Ahmed se je odločil, da jih bo kaznoval. Zvezna vojska je napadla Tigraj, zasedla prestolnico Makelle in po treh tednih razglasila konec »posebne vojaške operacije« (zanimivo, da podobno terminologijo uporablja zdaj Vladimir Putin). A Tigrajci so se zatekli v gore in začeli z gverilskim bojevanjem. Zvezni vojski je na pomoč priskočila Eritreja, z orožjem

Prej srečni otroci so danes sirote.

Uničena bolnišnica

Uničena sirotišnica

in vojaki pa so pomagale tudi druge države. Začeli so se množični poboji, ropanje, požiganje pridelkov, pobijanje živine, uničevanje vodnih virov, tovarn, bolnišnic, univerz, šol, vrtcev, samostanov, mošej, zgodovinskih spomenikov, narodnih parkov. Tigrajce so hoteli prisiliti k vdaji z namerno povzročeno lakoto, v stilu nekdanjega komunističnega tirana Mengistuja, ki je dejal: »Če hočeš ujeti ribo, izsuši ribnik.« Nešteto ljudi je bilo prisiljenih zapustiti domove, na tisoče se jih je zateklo v Sudan. Zaradi pomanjkanja čiste vode so izbruhnile bolezni, tudi kolera. Bolnišnicam je primanjkovalo zdravil za kronične bolnike. Nekaj časa so bile šole še odprte, a učenci in učitelji so padali v nezavest od lakote, tako da so šole

zaprli. Na tisoče žensk je bilo žrtev brutalnih skupinskih posilstev. Niso prizanašali ne deklicam, ne starkam, ne redovnicam. Mnoge dečke so skupili. Dojenčke moškega spola so trgali materam iz naročja in jih metali po tleh. Družinam niso pustili pokopati svojih mrtvih. Vsa ta zločinska dejanja je vlada skrivala pred svetom, tako da je blokirala internet, telekomunikacije in telefonske povezave. Ljudje niso mogli priti do denarja,

Dvanajstletni deček je žrtev bombnega napada, njegovo telo je ena sama rana.

ker je Abiy Ahmed ukazal zapreti banke. Zdravstveni delavci so bili prav tako izčrpani kot njihovi bolniki in obupani, ker od nikoder ni bilo nobene pomoči. Nihče, tudi če je še imel delo, že tri leta ni dobil plače. Vlada je vsem novinarjem in humanitarnim delavcem prepovedala vstop v Tigraj. Zaprli so tudi nekaj sester, ki sem jih poznala – samo zato, ker so Tigrajke. Zaprt je bil tudi salezijanec Cesare Bullo iz Italije, ki je v Etiopiji skrbel za reveže in v letih najhujše lakote rešil več kot pol milijona ljudi. Posredovati je morala italijanska ambasada, da so ga po nekaj tednih izpustili. Na pozive mednarodne skupnosti, naj preneha z zločinskimi dejanji, je vlada odgovarjala, da je vse skupaj laž, propaganda in manipulacija zahodnih medijev. Mednarodnim konvojem pomoči etiopska vlada ni dovolila vstopa v tigrajsko regijo. Civilne cilje so napadali tudi z bombami in droni, pravijo, da celo s kemičnim orožjem. Eritrejski vojaki se vse do danes niso umaknili iz Tigraja. Tudi eritrejski predsednik zanika vse, kar se je dogajalo, in trdi, da gre za laž in propagando.

Ko sem bila tam, sem spoznala še druge prostovoljce. V strahu smo spremljali dogajanje in trepetali za naše sestre in sirote. K sreči smo vsaj za nekatere, ki so v času pandemije morale v Tigraj, izvedeli, da so žive. Ko so v regiji spet vzpostavili internet in telefon, so ljudje klicali drug drugega in preverjali, kdo je še živ. Ko jih vprašal, kako so, kakšen je položaj, odgovorijo: »Dobro smo, živi smo, ampak lačni.« Našim sestram so popolnoma uničili bolnišnico in kmetijo, s katero so oskrbovale sirotišnico, bolnike v bolnišnici in podpirale številne reveže. Uničen je tudi inventar v bolnišnici, tablete in injekcije so raztresene po tleh, uničena je zdravstvena dokumentacija, drage medicinske naprave, ki so bile pretežke, da bi jih ukradli, pa so razbili.

Ta vojna je naplavila na tisoče invalidov in osirotelih otrok. V tem trenutku nujno potrebujejo hrano in zdravniško pomoč. Če bi želeli prispevati svoj dar, se lahko obrnete na Misijonsko središče Slovenije (namen Tigraj) ali se povežete s patrom Jožetom Andolškom, ki v Etiopiji pomaga že več kot 40 let. Z veseljem vam bo svetoval in vas usmeril. Hvala in Bog povrni!

Izaku je sledil Jakob

Tina in Nejc Presečnik

Mamici Tini in atiju Nejcu, ki sta bila v mlajših letih člana FRAME (Frančiškove mladine), ter bratcu Izaku se je lani septembra pridružil še Jakob.

Ko je bil na poti prvi sin Izak, sva se odločala med imenom Izak in Jakob. Ko se je Izak rodil, je Nejc ob pogledu nanj rekel: »To je Izak.« Ime Jakob je torej ostalo. In ko sva izvedela, da je na poti fantek, je bilo to to. Jakob bo. Jakob v hebrejščini pomeni, »on sledi za kom«. Misliva, da je bil že v začetku tak Božji načrt, čeprav nama še ni bil razkrit.

Če pogledava malo nazaj, pa bi lahko rekla, da je Jakob naše presenečenje. Sicer je bil načrtovan tudi z najine strani, ampak sva nekako čutila, da bo tokrat punčka. Ultrazvok je pokazal drugače in naju prijetno presenetil. 😊

Sama nosečnost je dobro potekala, zato sva se ponovno odločila za porod doma. Ko je bila Tina noseča 36 tednov in 6 dni, se je telo začelo pripravljati na porod. Jakob je ponovno presenetil. Porod doma pred dopolnjenim 37. tednom ni dovoljen. Ker sva si res želela roditi doma, sva sprožila molitveno verigo, da bi Jakob počakal še tisti dan do polnoči, potem pa lahko pride. Tina je cel dan ležala v postelji, ati Nejc in Izak pa sva

pripravljala stvari za porod in Jakoba, saj nisva mislila, da bo vse skupaj toliko prejš. Tisti dan je bil psihično precej naporen, vse je bilo tako negotovo. Sva pa lahko v miru uredila varstvo za Izaka, kar bi bilo ob »nenačrtovanem porodu« težko. Skušala sva zaupati, da je Bog z nami in da bo vse dobro.

Tako je tudi bilo. Porod se je tako zares začel odvijati ob treh zjutraj. Hvaležna sva, da sva lahko tudi Jakoba sprejela v naročje v domačem in varnem okolju.

Kmalu po rojstvu sva začela razmišljati o svetem krstu Jakoba, saj sva želela, da bi bil čim prej sprejet v naše občestvo. Priprava na krst je potekala ob čaju in piškotkih, ob tem pa smo odpirali globoke pogovore o najini osebni veri ter odkrivali, da je vera res milost. Spodbujena sva bila, da prebereva Božjo besedo, ki se je brala pri najinih svetih krstih. Ko sva jih izbrskala na Hozanini spletni strani, sva bila ganjena ob besedah, ki nama jih je Bog takrat namenil. Tudi sam sveti krst našega Jakoba sva čutila kot močan Božji dotik. Dnevna Božja beseda tistega dne je namreč govorila o izviru žive vode. Jakobu želiva, da bi znal zajemati iz tega izvira žive vode. Midva pa se bova trudila, da mu preneseva milost vere, ki sva jo tudi midva prejela.

Gospod naj ti podari mir!

Frančiškov prijatelj

<https://www.kapucini.si/>

Stopili smo v postni čas, ki nas vabi, da v molitvi, postu in dobroti postajamo novi ljudje. Tudi številka Frančiškovega prijatelja je posvečena postu. V njej odkrivamo pomen in pomembnost posta zase in za svoje življenje.

Že Božja beseda nas spodbuja, naj se ne postimo tako, da smo čemerni, ampak naj si umijemo obraz, da bomo jasno videli in da bo na našem obrazu veselje. Mrtvičenje in post, ki ne temeljita na svobodi in veselju, sta podobna postu farizejev, ki so se razkazovali, da bi drugi videli, kako dobri in pobožni so.

Post ni samo dieta, je nekaj več, česar kristjani ne smemo spregledati. Tudi sv. Frančišek in sv. Klara nas vabita, da bi bil post čas rodovitnosti in hoje naprej, h Kristusu in z njim. Vsaka odpoved ima smisel samo zaradi Kristusa.

Mojca Lesnik nam pove nekaj o svoji življenjski poti, zakaj je njena skupnost prav FRAMA in zakaj jo je pritegnila, da je naredila obljubo.

Br. Miha Sekolovnik pa nam opisuje svojo življenjsko zgodbo od mladosti do danes. Bog kliče na zanimiv način. Br. Miha je s postom posebej povezan preko postnih tednov, s katerimi je začel v domu duhovnosti in Kančevcih.

Post je odločitev za več. Ko se odpovemo stvarjem, ki jih ne potrebujemo, naredimo prostor za tisto, kar je Božje in je res potrebno.

Bog se razodeva v stvarstvu. Lubnik, ki ga je opisal br. Matej Nastran, nam lahko pomaga, da z vrha pogledamo navzdol; tam je svet drugačen, kot smo ga navajeni v dolini.

S. Anna Walaszek FMM nam opisuje svojo pot, na katero jo je poklical Gospod. Zanimiva in raznolika so Gospodova pota in njegov način, kako kliče.

Br. Dominik Papež se srečuje z ubogimi na različne načine – še posebej pri Karitas in v Hospicu. Odstira nam svoje tankočutno srce za trpeče in pomoči potrebne.

V rubriki Mozaik boste lahko prebrali več o srečanjih in zanimivih dogodkih.

Br. Stefano Luca, kapucin, pa ima zanimivo pot, ki ga je ponesla na Bližnji vzhod, kar je bilo za njegove prijatelje in družino nepredstavljivo. Še bolj pa to, da je šel v samostan. Bog nekatere res obdari z mnogimi talenti, ki jih znajo tudi videti in razviti.

Kdaj si si nazadnje vzel/-a čas za Boga, za molitev, za to, da se pogovoriš z njim kot s prijateljem, da se prepustiš njegovemu objemu, tolažbi? Da utihneš in prisluhneš, kaj ti šepeta na srce? Bog te vabi v svojo bližino. To in še več nam sporočajo Delavnice molitve in življenja.

brat frančišek

https://www.franciskani.si/?page_id=383

Vstopili smo v postni čas in že takoj na začetku je praznik sv. Matije pokazal, da zime še ni konec. Mraz in sneg sta ohladila ozračje in nas tako nekako spokorila. V tej številki revije Brat Frančišek bomo v sklopu praznovanja 800-letnice Vodila reda manjših bratov razmišljali o postu, molitvi in spokornosti.

Rubrika Frančiškova duhovnost nam odstira pogled na molitev, pokoro in post skozi oči p. Benedikta Emberšiča OFM in s. Emine Mulalić OFS in MFD.

Naša evangelizacija prinaša katehezo o molitvi, postu in spokornosti, pa tudi razmišljanje o postu, ki ga je pripravila s. Cvetka Kompara OFS.

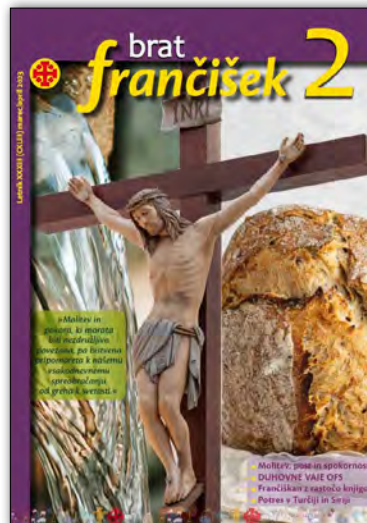
Poglejte utrinke z usposabljanja odgovornih za vzgojo in

bratskih animatorjev ter dogajanje po krajevnih bratstvih OFS, v Novem mestu pa je bil postavljen še en kip: frančiškan z raštočo knjigo.

Ne spreglejte nove Žetve in vrnitve naslova ŽRV na Brezje. Sveta dežela pa kljub potresu v severnem delu (Sirija in Turčija) vabi na romanja.

Vsem želimo prijetno branje!

Vse dobro!

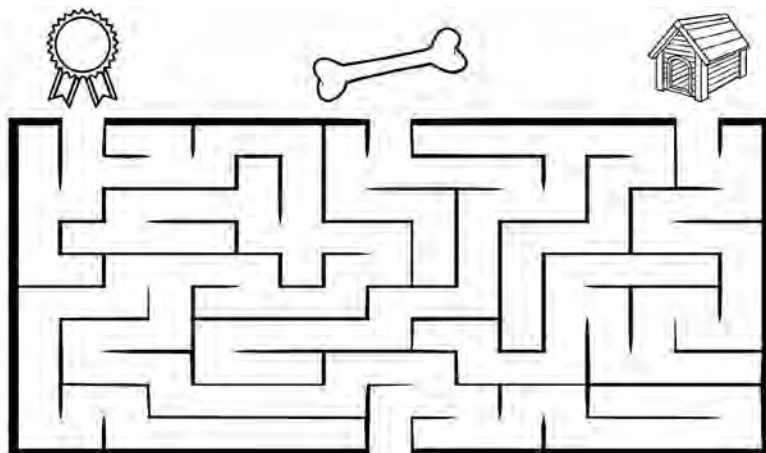
Pripravlja: Milanka Petrovič

POIŠČI BESEDE

G	E	T	S	E	M	A	N	I	F	P	I	R	H	I
F	V	E	L	I	K	I	P	E	T	E	K	T	B	Ž
B	H	R	E	N	Z	B	T	B	B	P	R	F	Z	J
Z	A	F	B	H	F	T	G	U	F	E	I	Ž	T	E
K	R	I	Ž	E	V	P	O	T	G	L	Ž	Z	F	R
R	I	Ž	B	R	G	I	L	A	Z	N	A	G	B	U
I	S	F	T	O	Ž	L	G	R	Z	I	N	F	B	Z
Ž	T	G	Z	D	F	A	O	A	B	C	J	A	Ž	A
Ž	I	N	R	I	T	T	T	F	Ž	A	E	L	T	L
F	J	O	L	J	S	K	A	G	O	R	A	E	T	E
T	A	B	Š	U	N	K	A	Z	B	F	Z	L	Ž	M
B	T	Z	B	D	T	F	B	T	J	E	Z	U	S	F
F	K	O	Š	A	R	A	F	Z	B	K	A	J	F	A
C	V	E	T	N	A	N	E	D	E	L	J	A	F	B
T	B	Z	A	D	N	J	A	V	E	Č	E	R	J	A

GOLGOTA
 ALELUJA
 BUTARA
 INRI
 HREN
 VELIKI PETEK
 KRIŽ
 ŠUNKA
 PILAT
 CVETNA NEDELJA
 OLJSKA GORA
 PIRHI
 KRIŽEV POT
 KOŠARA
 KAJFA
 KRIŽANJE
 HEROD
 JERUZALEM
 JEZUS
 ZADNJA VEČERJA
 EVHARISTIJA
 PEPELNICA
 JUDA
 GETSEMANI

REŠI LABIRINTE

MLADI IN ODRASLI MOŽJE MED 20. in 45. LETOM

**VABLJENI, DA Z BRATI MINORITI
RAZLOČUJETE SVOJO POKLICANOST.**

**SREČANJA BODO ob 20. uri:
24. februarja, 24. marca, 21. aprila in 26. maja**

MINORITSKI SAMOSTAN

Minoritski trg 1

2250 Ptuj

br. Robert Horvat, 031 257 489

p. Milan Kos, 041 260 724

p. Andrej Sotler, 040 523 732

ROMANJE V ASSISI

Od 16. do 21. julija 2023

Družine in drugi prijatelji sv. Frančiška,

poromali bomo v kraje, ki jih je svetnik zaznamoval s svojo navzočnostjo. Po njegovih stopinjah bomo odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začutiti čudovitost pristno človeškega ... Skratka, idealna kraj in čas, da prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari. Program bo oblikovan za odrasle in otroke.

OKVIRNI PROGRAM

Nedelja, 16. julij:

Padova – Sv. Anton, Assisi

Ponedeljek, 17. julij:

Stolnica sv. Rufina, Frančiškova rojstna hiša, cerkva

San Damiano, Porziuncola (bazilika sv. Marije Angelske)

Torek, 18. julij:

Samotišče Carceri, bazilika sv. Frančiška

Sreda, 19. julij:

Greccio (Frančiškovo obhajanje božiča), Fonte Colombo (Frančišek napiše Vodilo), Rivotorto

Četrtek, 20. julij:

Bazilika sv. Klare, trg Frančiškovega očenaša (Santa Maria Maggiore), bazilika sv. Frančiška, prosto popoldne, večerna molitev na grobu sv. Frančiška

Petek, 21. julij:

La Verna (kraj Frančiškovih ran), odhod proti domu

Cena:

- **odrasli: 190 €;**

- **otroci in mladina od 12. do 18. leta: 150 €;**

- **otroci do 12 let: 110 €; možen popust za družine z več otroki.**

Voditelji:

p. Danilo Holc – 031 443 200; danilo.holc@rkc.si

p. Tine Gašparič – 031 438 371; martin.gasparic@rkc.si

p. Klemen Slapšak in p. Andrej M. Sotler

Prijave sprejema p. Danilo Holc.

DELOVNI TABOR PRI SVETI TROJICI V HALOZAH

**Lepo vabljeni na delovni tabor,
ki bo potekal v prvem tednu v juliju,
to je od 3. do 9. julija 2023.**

Vabljeni vsi fantje, mlajši in starejši, od 18. do 50. leta.

Ob delu, molitvi, športnem duhu ter sproščenem pogovoru bo potekal dan.

Dolgčas naj ostane doma, s seboj pa prinesi dobro voljo!

Prijave sprejema: br. Robert Horvat, trojica.tabori@gmail.com

MALI ASSISI V PIRANU SE HITRO POLNI ...

***Piran ni in ne more biti Assisi,
pa vendar je v Piranu mogoče podoživljati Assisi,
zato mu vsi, ki so nam ljube Frančiškove poti,
smemo in moremo reči mali Assisi.***

Halo, p. Janez, slišala sem za mali Assisi v Piranu.

Ja, kje pa najdem kakšne informacije? Kje o tem kaj piše?

V prejšnji številki Duha Assisija, bo treba bolj pozorno brati našo revijo!

Tako in podobno potekajo po telefonu pogovori o malem Assisiju v Piranu. Torej preberite prejšnjo številko, poiščite stran 33, tam najdete vse podatke o malem Assisiju v Piranu.

Še vedno se lahko prijavite – družine, posamezniki, starejši in mlajši Asižani.

Priporočeni dar za vseh pet dni skupaj je 95 €. Odgovor na pogosto vprašanje, ali lahko zaradi obveznosti kakšen dan skrajšamo, zamudimo ali preskočimo, je seveda pozitiven.

Termini za **brezplačne delovno-duhovnopastoralne počitnice** v samostanu sv. Frančiška v Piranu so – razen v drugi polovici – septembra zasedeni.

Prav tako so zasedene vse kapacitete za srečanje vseh, ki so sodelovali na delovnih taborih pri obnovi samostana sv. Frančiška.

Gospod kliče na različne načine in v vseh obdobjih življenja.
Zanj niso ovira leta, talenti, premoženje ...
On vidi v srce. In kliče ...

**Duhovno-počitniški vikend
za fante in može do 50. leta,
ki bi radi zaživali duhovni – redovni poklic.**

Od 25. do 27. avgusta 2023

Prijava: minoriti.piran@rkc.si

Trkamo na vaše dobrotno srce, da nas tisti, ki želite, materialno podprete. Revija ostaja še naprej v osnovi brezplačna in denar ne sme biti razlog, da bi revijo odjavili, če si jo resnično želite. Veseli smo namreč, da lahko pri-
našamo v vaše domove duhovne spodbude, besede miru ali tolažbe ter Božji blagoslov. Tudi če nas materialno
ne boste mogli podpreti, vas prosimo za podporo vsaj z molitvijo, ki je neprecenljiva.
Nekateri oddajate svoj prostovoljni dar kateremu od naših bratov minoritov osebno in ga lahko še naprej. Drugi
pa sprašujete za številko računa, zato jo objavljamo:

TRR: **SI56 0420 2000 3336 155**

Slovenska minoritska provinca, Minoritski trg 1, 2250 Ptuj

Pripis: **Prispevek za revijo Med nami** – Duh Assisija in Brezmadežna

Za vsak vaš najmanjši dar se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo. Mir in dobro.

Glavna urednica Doroteja Emeršič

SLUŽABNIK

Jezus, ti, Gospod in Bog,
se sklanjaš k nam, grešnim,
in nam ponižno umivaš noge.
Nikomur ne odrečeš tega dejanja ljubezni,
tudi če so njegove noge zelo prašne in zelo ranjene.
Strežeš nam kot zadnji med služabniki.
To je zgled tvoje pretresljive ponižnosti in ljubezni:
da bi se zrušil naš napuh,
vsa naša zagledanost vase,
vsa naša nepripravljenost odpuščati drugemu
in mu storiti dobro, četudi nam je le-ta storil hudo.

Nisi umil nog samo svojemu
ljubljenemu učencu Janezu,
umil si jih tudi Judu Iškarjotu,
ki te je čez nekaj ur izdal in izročil krvnikom.
Hvala ti, Gospod,
ker tvoje usmiljenje ne pozna izbrancev,
ampak samo otroke, potrebne kopeli in očiščenja.
Mi vsi smo tvoji otroci.
Umij nas, Gospod,
da se bomo tudi mi pripravljene sklanjati k bližnjim
in jim služiti z ljubeznijo tvojega služenja.

Nataša Ahčin

Božja ljubezen je šla za nas zelo daleč, vstopila je v tisto, česar se ljudje najbolj
bojimo – v bolečino in smrt. V to resničnost je bila pritegnjena tudi Mati,
mučenka ponižnosti in neomajne vere.

Želimo vam blagoslovljeno praznovanje velike noči, da pogumno
in z vsem srcem objamemo križ in Križanega ter se pustimo objeti Vstalemu.
Naj nas globoko prevzame Jezusovo usmiljenje, služenje in velikonočni mir.

Uredniški odbor

